

Templom és kenyér

Irta: Dr. Nagy Sándor

Mindig figyelemreméltók azok a nyilatkozatok, amelyeket Purgly László ad a közélet számára. Legutóbb az evangélikus zsinati gyűlésen, mint egyházkerületi főfelügyelő, megnyitó beszédében megállapítja, hogy a mindinkább gyakoribb gyilkosságokkal és a szélsőséges mozgalmakkal szemben „szinte” egyetlen erősség a templom és hozzáteszi: „bármelyik felekezeti legyen is az”. Sokszor történelem események és kijelentések, melyeknél a mellékkörülmények és részletek csaknem nagyobb fontossággal bírnak, mint az alap-dolog és a fenti nyilatkozatban is hajlandó vagyok a hozzáadásnak jelentős súlyt tulajdonítani. Ugyanis a tömören kifejezett gondolatot eként értelmezem: minden vallásnak van saját temploma, azaz olyan megszentelt helye, amely kizárólag a saját szertartásainak elvégzésére van rendelve. A különböző vallások szertartásai pedig egymástól teljesen elütők. De a templom mindenki számára egységessé, egyetemessé válik, mikor általa és benne erkölcsös életre oktatni, Istennek és embertársainknak szeretetére buzdítani, vigaszt nyújtani és a bűnök elkövetésétől visszariasztani kell. Nincs tehát különbség vallások és felekezetek között abban, hogy áhitatos hitet és magas szent gondolkodást csepegtetnek a hívő lelkébe. — Felémelő jelenség, hogy akadnak rendkívüli erkölcsi tekintéllyel bíró egyének, akik a felekezeti gyűlölködést megvetik és az emberek megítélésénél semmi szerepet nem juttatnak annak, hogy valaki melyik templomban imádja Istenét.

Valóban tiszteletreméltó minden templom, hiszen a hívő ott erősödik meg az erkölcsi bizonyosságban a legfőbb Lény létéről, a lélek halhatatlanságáról, arról a szabad akaratról, melynél fogva tetteinkért felelősek vagyunk, továbbá a másvilágról és ebben az abszolút igazságról az üdvözülés, vagy kárhozat alakjában, kinek-kinek érdeme és az isteni ítélkezés szerint. Persze, mindezek metafizikai fogalmak, így nem tárgyalni a tapasztalatnak, de az már tapasztalati tény, hogy a korgó gyomor nem igen tud imádkozni, különösen háláadó fohászokat rebegni és hiába hallgatja Dávid efféle zsoltárait az ó-testamentumból, vagy az új-testamentumi krisztusi megnyugvást az isteni akaratban. Voltak ugyan szentek, akik a szenvedésekben gyönyörűséget találtak, de a mai szenteknek inkább maguk felé hajlik a kezük. A nyomorgó, kétségbeesett, vagy elvetemült embernél fölényes győzelme van a sáttánnak, aki gunyos mosollyal nyújtja az átkos, élő fegyvert a gyilkosnak, vagy öngyilkosnak.

Az egyházkerületi megnyitó logikusan tette az „egyetlen erősség” elé a „szinte” szót s tovább megy a javító eszközök és gyógyszer kutatásában, reá mutatván a különböző válságokra, amelyek ma az egész emberiséget urallják. Felemlíti Purgly László, hogy egy év alatt egymilliókétszázezer ember lett öngyilkos, ami annak bizonyítéka, hogy az erkölcsi ellenállásra képesítő lelki kultúra nem tudott lépést tartani az általános emberi kultúra és civilizáció vívmányaival. Oly rettenetes statisztikai adat ez, mely nem idézheti ugyan elő a szaporodás mellett az emberiség teljes kipusztulását, de alkalmas arra, hogy minden gondolkodónak hitét megrendítse abban, mintha az emberek boldogságra lennének a földön teremtvé.

Mindig nyomoruságos volt az ember sorsa és már Homeros éneklé, hogy „nincs nyomorultabb az emberi nemnél”. Szenvadás, éhség, nyomor mindig volt, mióta világ a világ, de

Nem lesz változás Jugoszlávia politikájában

Laval francia külügyminiszter elégtételt szolgáltatott a megvádolt Magyarországnak — Moszkvai támadás Göring porosz miniszterelnök ellen — Jugoszlávia köszönete és kéréme a magyar külügyminiszteriumban

Belgiumban határozták el a horvát emigránsok a jugoszláv király meggyilkoltatását

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány — mint már jelentettük — szombaton benyújtotta lemondását. A kormányválság ügyével kapcsolatban tegnap a régenstanács egész nap kihallgatásokat eszközölt. A kamara és a szenátus elnökének kihallgatása után, kormányalakításra újból Uzonovics kapott megbízatást. Amikor Uzonovics a királyi palotát elhagyta, a következő nyilatkozatot tette:

— Az új kormány tagjai között egyetlen olyan politikus sem foglalhat helyet, aki nem százszázalékosan híve Jugoszlávia ed-

dig követett politikai irányításának. Ennek a politikának gerince a Karagyorgyevics-dinasztia uralma, nemzeti egység és állam-egység, az alkotmány, az állam jelenlegi összetétele: az egységes és osztatlan Jugoszlávia. Külpolitikai kérdésekben Jugoszlávia politikája békés, amelyet a szövetséges és barátságos államokkal kötött szerződések biztosítanak, a békeszerződések által megalkotott helyzet százszázalékos fenn-tartásával. Ami a régi politikai pártokat illeti, — fejezte be nyilatkozatát Uzonovics, — azokat örök időkre feloszlatták és soha többé nem kelhetnek életre.

A párisi magyar követ nagyjelentőségű látogatása a francia külügyminiszternél

Párisi jelentés a következőket közli LAVAL francia külügyminiszter és gróf KHUEN-HÉDERVÁRY Sándor párisi magyar követ találkozásáról: A párisi magyar követ megemlítette, hogy az utóbbi napokban a francia sajtó állandóan Magyarországot támadja a marseillei tragikus események miatt. Gróf Khuen-Héderváry Sándor szükségesnek tartotta annak leszögezését, hogy a magyar kormánynak egyetlen tagja sem tartott fenn semmiféle összeköttetést a horvát terroriszervezetekkel. Laval külügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a francia kormány egy pillanatig sem gondolt arra, hogy a magyar kormánynak kapcsolatai lennének horvát terroristákkal, sőt éppen az volt, amely mindent elkövetett, hogy a már kitörőfélben lévő konfliktust eljósza.

Göring üres kézzel távozott Belgrádból

Göring porosz miniszterelnök Berlinbe való visszaérkezése után beszámolt belgrádi utjának politikai eredményeiről. A cseh lapok szerint Göring Belgrádban semmiféle kézzelfogható eredményt nem tudott elérni. A német lapok is azt jelentik, hogy a jugoszláv sajtó rendkívül tartózkodó módon viselkedett Göring személyével szemben és ott-tartózkodásáról igen keveset írtak. Németország passzív kül-

ügyi politikája nagy fiaszkót jelent Hitler kormányának és ezért elhatározták, hogy már a közeljövőben a külpolitikát más alapokra fektetik.

A moszkvai Izvesztija tegnapi számában éleshangú támadást intéz Göring porosz miniszterelnök és légügyi miniszter ellen, abból az alkalomból, hogy Göring Belgrádban a Daily Mail tudósítója előtt kijelentette, hogy a

ilyen általános, ugyyszólván az egész világot átfogó nyomor még sohasem volt a földön. Nem postakocsikon járunk, hanem repülőgépeken is, — van rádiónk, mely sok ezer mérföldről hozza fülünkbe a zenének és költészetnek felséges alkotásait. — Isten tudja, hány nagyszerű találmányt fedezett fel az emberi lélek, melyek életünket kényelmesebbé, vonzóbbá tették, de valljuk meg, hogy mindezek nem hozták meg az emberi boldogságot. Gondoljunk csak arra, hogy ma több, mint husz millió munkanélküli van és száz millió lélek van az éhenhalásnak kitéve.

Hogyan lehet tehát megszüntetni, vagy legalább a minimumra leszorítani azt a válságot, melyről Purgly László megemlékszik. Ez csak akkor lehetséges, ha a templom mellé még egy erősséget szerzünk a bűnözés és az öngyilkosság ellen: a kenyeret. A lelki kultúra válsága ugyanis elsősorban onnan ered, hogy munkakészségük és munkaképességük dacára, sok millió embernek nincs megélhetése, nincs kenyere. A leggonoszabb bűnöknek, a gyilkosságoknak sok mindenféle oka van, de sok esetben az oka a nyomoruság, lévén az éh-

ség a maxima meretrix, a legnagyobb kerítője a bűnnek. Az öngyilkosságokat pedig rendszerint azért követik el, mert nincsenek meg a létfenntartás feltételei, — szerelmi csalogás, kínzó betegség és elmezavar kis százalékát teszik ki az öngyilkosságok okainak.

Nem vagyok híve egész ridegségében annak a történelmi materializmusnak, mely szerint minden emberi tömegmozgalmak egyedüli mozgatója a háttérben meghúzódó anyagi érdekek, de nem ismeri eléggé az ember történetét az, aki kétségbevonná, hogy a kenyér minden emberi vállalkozásnál nagy szerepet játszott. Ámde Isten bőségesen ellátta élelemmel az ő teremtményeit és régen neveltséges foszlánnyá vált a malthusi tan, mely szerint a föld nem tudja eltartani lakóit. Csak össze kell fogni az önzetlen, nemeselkű embereknek abban a törekvésben, hogy az élelmiszerek és ipari cikkek odajussanak, ahol azokra szükség van, mindjárt lesz munkaalkalom, tisztességes kereset és az emberi gonoszság nem fog oly szörnyű mértékben gyilkosságokban kiobbanni, mint most és a kétségbeesés nem fog annyi embert kergetni az öngyilkosságba.

marseillei gyilkosságot kommunisták követtek el és hogy a jelenleg Moszkvában tartózkodó Dimitroff ügyvédököt küldött Bel-

grádba, hogy Göringet meggyilkolják. Az Izvesztija cikkében többek között a következőket írja:

Ellenvádakkal védekeznek Moszkvában Göring kommunista-leleplezéseivel szemben

— A német külügyminiszter azért utazott Belgrádba, hogy leplezze azt a körülményt, hogy az összeesküvés szálai Berlinbe vezetnek. Az egész világ tudja, hogy a horvát emigránsok központja Németországban van, ott hivatalos lapot is adnak ki és a nemzeti-szociálisták támogatásában részesülnek. Ennek a támogatásnak az a célja, hogy Franciaország és Jugoszlávia között ellentétet támasszanak. Ezt a tényt megállapította a Manchester Guardian és a Daily Telegraph is. A merénylet után — amilyen esetleg felelősségrevonásra kerülhetett volna sor — a horvát emigrációs szervezetet Németországból Danzigba helyezték át.

A megdöbbentő marseillei merénylet ügyében természetesen tovább folytatják a nyomozást, illetve a kihallgatásokat. Párisban úgy tudják, hogy a Turinban letartóztatott Pavelics Ante dr.-t és Kvaternik Kramer Egont kiadják a francia hatóságoknak. A letartóztatottakat ebben az esetben kísérik Marseillebe és itt hallgatják ki őket. Mindkét letartóztatott egyébként tagadja, hogy köze lett volna a királygyilkossághoz. Párisi lapok véleménye szerint a két letartóztatott tagadása mit sem számít, mert Pospisil vallomása ellenük szól, azonkívül a francia rendőrség megállapította, hogy Pavelics dr. szeptember 30-ikán feleségével együtt Marseilleben volt.

Az Usiasa titkai

Deippeben tegnap letartóztattak egy Artukovics nevű embert, akit a rendőrség nemrég Angliából kiutasított, mert az Ustasa-szervezet érdekében Angliában propagandát fejtett ki. A letartóztatott Artukovics 1889-ben született Klobutzbán és jugoszláv állampolgár. A Lüttichben letartóztatott Perics horvát emigránsvezérrel kapcsolatban a belga rendőrség kinyomozta, hogy a horvát terroristák Belgiumban az Ustasa-szervezet keretében, Perics irányítása mellett élénk propagandát fejtettek ki.

Ez év áprilisában tanácskozássra ültek össze a horvát emigránsok Belgiumban, Sersing nevű városban és ott ítélték halálra Sándor királyt és a belgrádi kormány tagjait. Az ülésről felszólítást intéztek Pavelics Antéhez, hogy hajtsa végre halálos ítéleteket.

A halálos ítéleteket és a Pavelicshez szóló felhívást a *Nesavizna Hrvatska Drzava* című horvát emigráns lap április 16-iki számában teljes egészében leközölte. Perics még mindig

tagad, azt mondja, hogy nem vett részt a propagandában, de ennek ellenére is a belgiumi rendőrség gyilkosságra való felbujtásért megindította ellene az eljárást.

Pavelics Ante dr. és Kvaternik Egon kihallgatásáról a turini rendőrség a következő jelentést adta ki:

Pavelics Ante dr. első kihallgatása során október 17-én a turini rendőrségen a marseille-i merénylettel kapcsolatos dolgokról a következő vallomást tette: Elmondta, hogy Pa-

A budapesti jugoszláv követ hivatalos látogatása a külügyminiszteriumban

Vuksevic, Jugoszlávia budapesti követe ma délben megjelent a külügyminiszteriumban, ahol

szóbeli jegyzéket adott át Hóry András meghatalmazott miniszternek, a külügyminiszter állandó helyettesének. A jegyzékben egy horvát egyén felkutatására és letartóztatására kérte fel a magyar hatóságokat.

A késő éjszakai órákban jelentik: Megalakult az új Uzonovics-kormány

BELGRÁDBÓL jelentik a késő éjszakai órákban: Az új UZONOVICS-kormány ma éjszaka megalakult. Uzonovics ezuttal tízedszer alakít kormányt. Az új kabinetben megmaradtak a régi miniszterek, de rajtuk kívül két tárcanélküli miniszter is részt vesz a kormányban. Az egyik SRSKICS Milán, a másik pedig MARINKOVICS Voja volt miniszterelnök.

Hadügyminiszter ZSIVKOVICS Petár volt miniszterelnök, királyi gárda és hadseregparancsnok. Érdekes megemlíteni, hogy Uzonovics-kabinetjében mindazok a miniszterek tárcát vállal-

Fürdő-szelvény.

Az „Aradi Közlöny” olvasói ezen szelvény felmutatása mellett október 22-től 31-ig a

SIMAY-fürdő

bármely osztályán **50%-os** kedvezményt kapnak!

Nők részére a gőzfürdő fenti idő alatt nyitva: minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken **délután féláron**; azonban kedden délelőtt rendes áron. 4403

Fürdőnyitás reggel 7 órakor!

velics Mihály jugoszláviai horvát származású földbirtokos fia, 1889-ben született Ivantankán. Kijelentette ezután, hogy

semmi köze nincs a marseillei merénylet-hez és annak tetteseihez.

— Nem igaz, hogy 1934. szeptember 30-án Marseilleben jártam volna. Majd hozzátette, hogy

soha életében nem járt ebben a városban. Franciaországban, Párisban is egyszer volt életében, évekkel ezelőtt.

Az illető a Franciaországban letartóztatott terroristák egyikének vallomása szerint bűnrészességgel gyanúsítható. A megkeresés folytán a magyar hatóságok a legerélyesebb és legszélesebb körű nyomozást indították meg azonnal.

A jugoszláv követ a látogatás alkalmával köszönetét fejezte ki Sándor király halála alkalmából Jugoszláviához intézett részvétlivánásokért.

Nagyon is szép lett volna!

Irta: JOSÉ GERMAIN

Harsogó éljenzés, tapsfergeteg jutalmazta Alain Martin-nek, a Népjogok Ligája kiküldöttjének, „a demokrata polgártársakhoz” intézett dörgedelmes beszédét. Alain Martin elsőrendű szónok volt, nagyszerűen tudott a nép nyelvén beszélni, legtöbbször belső undorral, mint ezuttal is.

— Micsoda átkozott mesterség!... — gondolta — milyen kevés kell a népbolondításhoz!

Gyönyörű, napsugaras juliusi vasárnap volt, ebben a vidéki városkában még álmos lovasutak döcögtek, a csónakoktól nyüzsgő Marne partján a kis, kertes kocsmákban a vendégek nagyjából szürcsöltek.

Alain is limonádét rendelt s ahogy tekintetét végigjáratta a vasárnapi csónakázók tömegén, egy kicsit bánatosan gondolta, hogy egyszer ő is volt fiatal, hogy huszéves korában ő is így csónakázott a varennesi Joinville-ben, a virágos partu Nogen folyón. Volt egy édes, kékszemű partnere, Jane. Ma is emlékezett az első csókjára. Itt, a Marne-on már a barna Yvonne-t csónakáztatta... Emlékezett, egyszer késő ősszel nekimerészkedett a viharok, a csónak felborult, de a szerelmesek istene örökösödött és épen menekültek. És Augusta, Claire, Mimi... és mind a többi. Valamennyi hűségét esküdött és miközben vele csókolózott, minden jóformájú, utjába akadó fiúval kikezdett. Édes, boldog, bolondos fiatalság!

Ahogy a virágillatos, napsütötte kis kertben, széken hátradőlve, az idegbizsergető jazz hangjainál belemélyedt az emlékezésbe, hirtelen egy csengető hangot hallott:

— Yvonne!... Yvonne!

Yvonne!... az egyetlen, akit igazán szeretett, akiért meg akart halni!... Felébredt a mult. A fiatal leány, kit barátja Yvonne néven szólított, feléje közeledett. Ő volt... Yvonne, a régi, az egyetlen. Nem halt meg... itt állt előtte. A véletlennek nem lehetnek ilyen játéka, nem lehet ilyen megtévesztő hasonlatosság. Olyan leplezetlenül bámulta, hogy a fiatal leány mosolyogva megállt az asztala előtt.

— Mit néz?

— Magát, kisasszony... a maga szépségét bámulom.

— Gonyolódik?

— Nem!... esküszöm...

— Ne esküdjön!... ismerem ezt a típust. Aki mingyárt esküszik, biztos hazudik.

— Én nem! eskü...

A fiatal leány nevetett, aztán egyszerűen, kedvesen, sőt hálásan elfogadta Alain vacsorára hívását. Minden szégyenkezés nélkül bevallotta, hogy ez a meghívás éppen jól jön, mert nagyon éhes. Körülöttük nevettek, mulattak, a mindjobban le-mélyülő esti homályban csókok csattantak, a kert egész levegője szerelmet lehel. A desszertnél már ők is szorosan összebujtak.

— Maga hát egy finom párisi ur...

— Te meg egy imádandó kislány vagy.

— Megint csufol.

A leány nagyon édesen, alázatosan beszélt. Pedig ha sejtette volna, hogy Alain a nagy boldogságban milyen szerény és alázatos.

— Vagy igazán... komolyan mondta?... nem nevet ki?

Yvonne, mint egy kis macska dörgölődött a finom párisi urhoz. A puha, hozzásimuló macskatest melegsége utolsó szikrányi józanságától is megfosztotta Alaint. Már nem limonádét ittak, hanem pezsgőt és Alain, az elegáns párisi, az ötven-

éves, deresfejű, ismert néptribun, ott tangózott a tizenhétéves Yvonne-al, a többi szerelmespár között. Később karonfogva sétáltak a kertes kocsmák alján, a Marne partján. Ekkor történt a baj!... Utközben összetálokoztak a városka demokráta pártjának két tekintélyes vezető tagjával, Alain régi barátaival. Az urak összevettek, egyik kedélyesen hátbavágta Alaint: „Szervusz vén csirkefogó!” és jelentősen hunyorogtak, az Alain karjába csimpaszkodott, kicsit becsipett Yvonne-ra. Yvonne-nak a „vén csirkefogó” jelző szörnyen tetszetett, mert bolondul nevetett. De Alain-nek ez a nevetés a szívébe vágott. Vén csirkefogó... igaz!... vén... mit is akar ezzel a gyermekkel itt az oldalán... vén... vén... Ez tulságosan szép lett volna, ennyit már nem érdemel az élettől. Visszakísérte Yvonne-t a kis kocsmába, el se bicsuzott, szökött, menekült, vissza Párisba... Tulságosan szép lett volna. A mult nem ébred fel... a mult halott.

Két nap múlva levelet kapott. Mályvaszínű papíron, kezdetleges írás, tele helyesírási hibával.

„Kedves, finom párisi ur, megtudtam a nevét és a címét, hát lók. Miért ment el? Olyan jó volt maga mellett. Olyan biztonságban éreztem magam. És olyan boldog voltam. Maradni kellett volna. De bizonyára valami butaságot mondtam, megbántottam. Ne haragudjon. Én csak egy csacs kislány vagyok és azt reméltem, hogy... Hát nem baj! nagyon is szép lett volna...”

Egy leprései negylevelű lóhere is feküdt a levélben.

...Alain Martin már nem néptribun. Semmivel sem foglalkozik. Minden vasárnap a Marne partján keresi a huszesztendejét és... Yvonnét.

Mert hát... nagyon is szép lett volna!

Uj behozatali rendszert léptet életbe az ipar és kereskedelmi miniszter

A legfrissebb újdonság: az import-igazolvány. — Manolescu-Sirunga reform-intézkedései

Bucurestiből jelentik: Manolescu-Sirunga ipar- és kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az egyes gazdasági szervezetekből konzultatív bizottságokat létesít, amelyek havonként egyszer kötelezően ülést tartanak és az összes aktuális gazdasági kérdésekkel kapcsolatosan, informálják véleményükről a kormányt. Az egyes bizottságoknak 7—9 tagjuk lesz és azokat a kereskedelmi, ipari és bányagazgatási körökből választják meg.

A miniszter ma fogadta a sajtó képviselőit, akiknek

az új behozatali rendszerről a következő nyilatkozatot adta:

— A mai bevétel túllaladja kivitelünket. Jelenleg az a helyzet, hogy túlzott az importunk, míg exportunk egyre csökken. A fizetések teljesítésének nincs meg a lehetősége, a Banca Nationala nem rendelkezik elegendő devizával. Ennek következtében az utóbbi időben eszközölt behozatal kifizetése akadályokba ütközik és az állam külföldi fizetései elé is súlyos nehézségek gördülnek.

Ez valóságos gazdasági csapást jelent.

Természetes tehát, hogy arra törekszünk, hogy ennek a csapásnak okait kiküszöböljük. A főok a petroléum-export értékének csökkenésében, a rossz termés miatt a gabonaexport hiányában és a kontingentálási rendszer következményeiben keresendő. Az ipari cikkek behozatala nem áll arányban kereskedelmi mérlegünkkel. Ha így tekintjük a problémát, döntenünk kellett afölött, hogy a kontingentálás megszűntetésével vajon sikerül-e eredményt elérnünk? Megállapítottuk, hogy

a szigorubb kontingentálási rendszer nem vezetne kellő eredményre.

Minden behozatal, amely nincs szoros és szigorú függőviszonyban kivitelünkkel, kereskedelmi mérlegünk teherterele. Ez vezet a jelenlegi súlyos gazdasági helyzethez.

Igyekeznünk kell a behozatalt összefüggésbe hozni a kivittel olyképp, hogy ez a rendszer automatikusan működik és egyenes arányban legyen külföldi fizetéseinkkel.

A gyakorlatban ezt úgy valósítjuk meg, hogy ipari cikkek behozatala csak előzetes export

alapján történhetik. Így biztosítjuk azt, hogy a behozatalt a kivitel arányában korlátoztuk.

— A vámhivataloknál az országból kivitt áruk elvámolása alkalmával a kiviteli érték 50 százalékának megfelelő importigazolványt adnak. Ezeknek az igazolványoknak alapján eszközölhető behozatal, akár azok által, akik a kivittet végezték, vagy pedig azok által, akik a kontingentálási rendszer alatt behozattal foglalkoztak és akik

Repülőgép-szerencsétlenség történt Aradon és Alba-Iulián

Kedden véget érnek a hadgyakorlatok — Dumirescu Arisld repülőkapitány halálos katasztrófája

Alba-Iuliáról jelentik: Ma este bonyolódott le a hadgyakorlatok végső kifejlése. Délben bankett volt, amelyen Tatarescu miniszterelnök is részt vett. Holnap pedig katonai szemlével befejeződnek a hadgyakorlatok.

Tegnap, a királyi hadgyakorlatok idején két lengyel típusú katonai repülőgép, amely a hadgyakorlatokon részt vett,

350 kilométeres sebességgel egymásnak rohant. Dumirescu Arisld százados által vezetett repülőgépnek eltört a szárnya. A gép nagy sebességgel zuhant a földre, maga alá temetve Dumirescu századost, aki szönyeghalt.

A második repülőgépet Constantinescu Nicolae

hadnagy vezette. A gép szintén megsérült, de a hadnagynak sikerült még idejekorán ejtőernyővel kiugrani a zuhanó gépből és így megmenekülni. Samsonovici tábornok, Antonescu tábornok, a nagyvezérkar főnöke és több tábornok repülőgépen azonnal a szerencsétlenség színhelyére siettek. A szerencsétlenség körülményeinek megállapítására vizsgálatot indítottak.

Vasárnap Aradon is könnyebb repülőszerecsétlenség történt. Három gép leszállni igyekezett, azonban az egyik gép megbillent és lezuhant. A gép megrongálódott és a pilóta könnyebben megsebesült. Autón szállították a kórházba, ahol sebeit bekötötték.

Jelentkezett Pavelescu CFR-irodafőnök, akit a marseillei rendőrség Pavelics néven keresett

— A francia rendőrség érdekes tévedése —

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a marseillei merénnyel kapcsolatban felmerült az a hír, hogy Pavelics Ante dr., a merénylet értelmi szerzője, Pavelescu néven jelentette be magát egy marseillei szállodában. A bejelentő lapon úgy szerepelt, mint CFR-irodafőnök, aki Bucurestiben lakik és Párisból érkezett Marseillebe.

Alig hogy ez a hír megjelent, a bucuresti-i sziguranca jelentkezett egy Pavelescu nevű úrral. — Pavelescu vagyok, a CFR irodafőnöke. Panasgom van Marseillel kapcsolatban.

— Marseillel?

— Igen, azzal, helyesebben a táviratok miatt. Csakhamar kiderült, hogy ez az a Pavelescu, akiről a táviratokban szó volt. Valóban irodafőnöke a CFR-nek és járt is Marseilleben szeptember 30-án és onnan előbb Nizzába, majd Brüsszelbe utazott. A francia rendőrség azt hitte, hogy Pavelescu neve alatt Pavelics Ante dr. húzódik meg. Pavelescu a sziguranca elmondta, hogy a Str. Caraiman 42. szám alatt lakik. Szeptember 15-én indult szabadságra. Teljesen ingyen utazott, míg feleségének ötven százalék kedvezménye volt. Először Berlinbe ment, onnan Párisba, majd miután Franciaországot szerette volna látni, a leg-hosszabb utat választotta: lement Marseilleig. Ott a Little Palace-szállodában szállt meg. Október 1-én Nizzába utazott. A szállodában a bejelentő lapra a maga és felesége nevét írta be. Nizzában csak néhány napig maradt, azután Brüsszelbe ment. Ez volt utjának utolsó szakasza, mert onnan visszaindult, mert október 10-én lejárt a szabadsága.

— Nagy volt meglepetésem, amikor olvastam, hogy Pavelics Ante Pavelescunak adta ki magát abban a szállóban, ahol szeptember 30-án én laktam. Rögtön a szigurancahoz fordultam és megkértem a Radort, hogy közölje a külfölddel, hogy a dologban tévedés van és hogy a francia rendőrségnek az a feltevése, hogy a Pavelescu név alatt Pavelics húzódik meg, nem áll fenn.

CORSO-mozgó! Ma utoljára!

5, negyed 8, negyed 10 órakor!

CARIOCA! Rioi lányok!

Az új tánckoreáció, revü DOLORES DEL RIO!

JÖN: A NAGY BOMBASLÁGER!

Mesék a bécsi erdőről!

A bécsi és budapesti rádió hetekig közvetítette!

SCHNEIDER MAGDA édes szerepe,

WOLF ALBACH RETTY, a partnere

LEO SLEZÁK, a mokamester,

GEORG ALEXANDER, a humoros bouvivant.

Bíróság elé állítását követeli egy aradi csempészesi ügy letartóztatottja

— Négyhónapos vizsgálati fogság — öt pengőért —

A néhány hónappal ezelőtt leleplezett selymcsempészesi ügy egyik szereplője: Anca Gyula békésgyulai munkás körül érdekes jogi vita keletkezett. Ancát — mint annakidején megírtuk — tettenérték a határon, amikor öt-pengős jutalom fejében selymet és textilárut akart becsempészni. Az ügyben megindult a vizsgálat és egy aradi kereskedőt vádoltak az-zal, hogy résztvevője a csempészesi ügynek. A gyorsított eljárásról szóló törvény alapján tettenérés esetén nyolc napon belül bíróság elé kell állítani a csempészt, miután azonban az ügynek olyan szereplője is volt, akit nem értek tetten, a vizsgálóbíró arra az álláspontra helyezkedett, hogy csak akkor kerül mindkettőjük ügye főtárgyalásra, amikor a vámvezérigazgatóság jóváhagyta a kivetett — körülbelül félmillió lejes — bírságot. Az elmúlt napokban Ciumpila Péter dr. aradi ügyvéd, Anca védője kérvényt nyújtott be Seracu Adrian vizsgálóbíróhoz és kérte, hogy a gyorsított eljárásról szóló törvény alapján állítsa bi-

róság elé védencét. A vizsgálóbíró elutasította a kérvényt, mire az ügyvéd a timisoarai táblához fellebbezett. Az érdekes ügyben még nem döntött a tábla.

Ilyen előzmények után került Anca György vizsgálati fogsága meghosszabbításának ügye ma az aradi törvényszék második szekciójá elé. Blánu ügyész a vizsgálati fogság meghosszabbítását kérte, majd a védő rámutatott arra, hogy védencét törvénytelen módon tartják vizsgálati fogságban, miután már régen bíróság elé kellett volna állítani. Négy hónapi tartják fogva az aradi ügyész-ség fogházában, ami több, mint amennyi büntetésre lehet kihatása. Hivatkozott arra, hogy az aradi törvényszék több ítéletet hozott hasonló ügyben és két-három havi börtönrre ítélte a tetteseket. Kérte Anca szabadlábrahelyezését. A törvényszék elutasította a kérést, azzal az indoklással, hogy az ügy iratai amúgy is a tábla előtt fekszenek, amely majd dönt Anca sorsa felett.

Exotikus vendégek az aradi rendőrségen

Ali ben Achmed regényes kalandjai. — Akit a honvágy hozott haza Oroszországból 21 év után

Ma érdekes vendégei voltak az aradi sziguranca-hivatalnak. Ezekben a szobákban gyakran fordulnak meg idegenből idetértve, gyanus és furcsa alakok; vándorok, akik egyik város őrszobájáról a másik városba kerülnek és így a fél világot becsavarogják. A sziguranca tisztviselői már megszokták ezeket a világszavargókat és közöttük nem kelt különösebb feltűnést egy-egy hasonló alak megjelenése. Ma azonban egyszerre két szenzációja akadt a sziguranca és még a közömbössé vált tisztviselők is élénk érdeklődéssel kísérték a két érkezőt, akiket a decsbali határőrség küldött át az aradi állambiztonsági hivatalhoz.

Az egyik, névszerint Ali ben Achmed, 27 éves arab, aki Franciaországban teljesített katonai szolgálatot a 29. sz. vadászrezdénél. A derék arab, akinek bölcsője valahol Afrikában ringott, naptól kiszitt khaki-kabátot, foltokkal eléktelenített nadrágot viselt. A kabátján és a nadrágján valamikor fényes rézgombok csillogtak. Fejét turbán díszítette és barna képe állandóan mosolygott. Apró kis szemmel nyugtalanul ugráltak közben ide-oda, rosszul beszélt franciául és csak nehezen tudta elmondani kalandos történetét.

Ali ben Achmed, amikor elérkezett a bevétel ideje, többi társával együtt, a helyzethez képest elég vígan áthajózott. Európába és elfoglalta helyét a 29. számú vadászrezdénél. Nagy hiba volt azonban, hogy nem tudott megtanulni kellőképpen franciául. Őrmesterei szavát csak nehezen fogta fel. Ali egyébként is gyöngén működő agya és emiatt örökös „nézeteltérései” voltak, ami időnként, előbb enyhe, később súlyosabb büntetésekkel végződött. Így történt azután, hogy egy komolyabb „összetűzés” után

Ali megunt a rózsás katonaleletet és elhatározta, hogy megszökik, nekivág az idegen Európának.

Elhatározását tett követte és egy szép nyári éjszaka megszökött ezredétől. Néhány napig még Franciaországban csavargott, de hamarosan sikerült átvégződnie a határon és megérkezett az európaiak legkedveltebb helyére: San Moritzba. Ha valaki azt hiszi, hogy Ali ben Achmed itt téli sportot üzött, nagyon téved. A derék arab igyekezett kerülni az embereket, már amennyire ezt az erősen szürkülő, fehér turbánja megengedte.

A hideg levegő nem tett jót az örök nyárhoz szokott katonának és utját rövidesen folytatta. — Olaszországba ment. Az enyhe éghajlat, amj itt fogadta, sokkal rokonszenvesebb volt Ali ben Achmednek, aki egy teljes hónapot töltött az azurkék ég alatt. Apró kis segélyekből tengette magát, kimosatta turbánját, amely ismét a régi fehér színben pompázott. Olaszországból hosszú, viszontagságos ut után, Ausztriába érkezett Ali ben Achmed, aki csodálatosképpen

egész Európa rendőrsége mellett sétálgatott, anélkül, hogy valaki figyelmét is magára vonta volna,

noha kinézése ugyancsak felkelthette volna mindenki érdeklődését. Így jutott aztán, lassan haladva előre, Magyarországra. Az olaszországi és ausztriai két hónap után, Magyarországon csak husz napot töltött el, miután itt már a hatóságok jobban ügyeltek az idegenekre és Alinak ugyancsak fel kellett használni ügyességét, hogy tovább jusson Lőkösházáig, ahonnan azután az éjszaka leple alatt jött át Magyarországról — Romániába.

A határon azután felfedezték a barnaképi, turbános arabot és utazásának a legrövidebb utszakasza következett Decebalról az aradi

rendőrség állambiztonsági hivataláig. Most ott áll Ali közérdeklődésben az állambiztonsági hivatal egyik szobájában és nem tudja elképzelni, mi lesz vele. Pedig mindenki tudja: elsősorban Timisoarára küldik át, elítélik határátlépés miatt, aztán pedig minden valószínűség szerint kiadják Franciaországnak.

A másik látogató, ez tényleg látogatószámba megy, mert szabályos román utlevele van, talán még érdekesebb a barnaképi határátlépőnél. **Dancu Mihálynak** hívják, 48 éves, az aradmegyei Seliste községből való. Dancu Mihály azok közé tartozik, akik 1913-ban a „gazdasági viszonyok”, vagy éppen a kalandkeresés miatt kivándorolt Oroszországba. Dancu Mihály egyszerű juhásztor volt s **mint ilyen Oroszországban is „elhelyezkedett”**. Hosszu évek teltek el, közben Dancu éhezett, nélkülözött, fagyoskodott. Egy Rastow nevű város közelében élt és őrizte a juhokat.

A világrengés után Dancu honvágy fogta el. Selistén rokonai is élnek és elhatározta, hogy huszonegy év után hazajön.

Oroszországból Varsóba ment. Itt első dolga volt felkeresni a varsói román követséget és előadta helyzetét. Elmondta, hogy miért akar hazajönni és a követségen a megértő emberek kiállítottak részére egy szabályos román ut-

Hölgyek figyelmébe!

Klein Simón kalapgyár fiók üzletét a szemben lévő házba helyezi át (Strada Emnescu 6. sz.)
Nagy őszikalap vásár!

4349

levelet. Még pénzzel is ellátták, úgy hogy Dancu elindult hazafelé. Az út meglehetősen körülményes volt. Csehszlovákiába utazott Lengyelországból, innen pedig Magyarországra. Arra például nem tud egész kimerítő feleletet adni, hogy hogyan jutott el ismét innen Ausztriába, csak az biztos, hogy felkeresie a bécsi román követséget, ahol egy jólelkű tisztviselő kiegészítette Dancu erősen fogvatkozó pénzállományát és Magyarországon keresztül, vonaton befutott az aradi állomásra. Miután a határon is ismerték történetét, azt tanácsolták részére, hogy keresse fel a sziguranca, ahol megvizsgálják utlevelét.

Dancu Mihály, aki kis báránnyal bekecsében, csizmában bejárt négy országot, nagyon szűkszavú. Az oroszországi viszonyokról nem hajlandó nyilatkozni és ezt azzal mentegeti, hogy nem is tud mondani mást, mint hogy **neki nagyon rossz dolga volt**. Ez lehet és ezért nem is faggatják Dancu Mihályt tovább. Tíz schilling volt a vagyona, amikor Aradra érkezett, így tehát eljut Selistére. Mint érdekességet mutogat egy vasuti jegyfüzetet, amit még Rostowban vásárolt. A vasuti jegyfüzet egészen Bécsig szól, rajta vannak az összes szovjetpecsét, jelvények. Sokan kéri Dancu, hogy adja emléke a füzetet, nem adja oda senkinek, viszi a rokonságnak — Szovjet-oroszországból... (bér.)

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újságáruseknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.

A „Carlton” szálloda újságárúsánál.

A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódében.

Hajszálakat véglegesen és nyomtalanul — testfogyasztást helyi és általánost — garanciával végez

PILISINE

kozmetika Arad,
Bul. Regina Maria 15.

Bundák, szőrmék
legolcsóbban
Neuländernél
Fischer Eliz-palota. 4150

Veliciu Mihály szobrának leleplezése

Előkelőségek a chisineui-crisi ünnepségen.

Chisineu Crisről jelentik: Vasárnap délelőtt nagy ünnepségek keretében leleplezték le a Veliciu Mihály emlékére emelt mellszobrot. Veliciu Mihály, Veliciu Romulus dr. egykori prefektus és Veliciu Emil dr. volt szenátor édesapja tagja volt a román nemzeti komiténak. Résztvett a nemzeti harokban, választásokat vezetett le, megválasztotta Russu Sirianut képviselőnek, miután ő az ismert szerénysége folytán, sosem vállalt mandátumot. Egészen 1910-ig folytatott élénk politikai tevékenységet, akkor azonban beteg lett, de szellemi irányítója maradt a románságnak. 1921-ben halt meg. Emléke Chisineu Crisen mellszobrot állítottak fel, amelynek leleplezésén több mint háromezer ember gyűlt össze. Sokan jöttek vidékről, Aradról, Oradeáról, Clujról.

Comsa I. Gergely dr. gör. kel. püspök szentelte be a szobrot, melynél elsőnek Comsa püspök tartott nagyhatású beszédet, majd a kormány nevében Lapedatu Sándor kultuszminiszter szólalt fel. Ezután Ciorogariu Romulus oradeai püspök üzenetét mondotta el Mager Andrei püspök. Dr. Lupas János volt miniszter, aki osztálytársa volt az elhunyt Veliciu Romul dr.-nak, felszólalása után a következő szónok Marius Sturza volt, aki a sepreusiak nevében beszélt, miután Veliciu Mihály Sepreuson született. Cotioiu Romulus dr. képviselő

a Victoria bank nevében beszélt, akinek Veliciu Mihály alapítótagja és elnökgazdátja volt. M. Popluc az egyetemi hallgatók nevében beszélt, míg Moldovan József tanfelügyelő az ortodox egyház világi tagjai nevében szólalt fel.

A leleplezési ünnepségeket 150 terítékes bankett követte, amelyen Comsa püspök után Lapedatu, Lupas dr., Suciu dr. és Lungulescu mondtak pohárköszöntőt. Sürgönyileg mentették ki magukat többek között Pop Valér dr. erdélyi miniszter és Vaida Sándor dr. v. miniszterelnök; utóbbi közölte, hogy csak betegsége akadályozta meg abban, hogy az egykori fegyvertársa szobrának leleplezésére eljőjön. Az aradiak közül a leleplezésen igen sokan jelentek meg: Marcus Mihály dr. kamarai alelnök, Groza János dr. megyei prefektus, Marsieu Jusztin dr., Ursu János dr., Jancu Cornél dr., Pap Todor dr., dr. Anghel István volt polgármester, Pascuti dr., Noveanu dr., Memete dr., Beles Jenő dr., Ispravnic Sever dr., Demian Aurel dr., Sárba György dr., Popescu Miklós dr., Blaga Nestor tanár, Petrutiu Aron, Raicu Aurel dr., Sincai György és Sincai Jenő, Ieseanu igazgató, Comsa Emánuel, Gui Todor, Popovici Valer rendőrkésztor Oradeáról és még számosan.

A Timisoara — Arad válogatott sakkcsapatmérkőzés

4 1/2 — 4 1/2 arányban döntetlenül végződött

Részletes eredmény a következő: Halic—Tyroler 0:1. Dénes—Ing. Márton 1/2 : 1/2. Dima—Bán 1:0. Bildhauer—Benitzky 0:1. dr. Reichel—Raupenstrauch 0:1. Vidor—Borbély 1:0. Bizám—Imre 1/2 : 1/2. Jaeger—Wratny 1:0. Weisz—Grünwald 1/2 : 1/2.

Az aradi csapat mindvégig gyönyörűen küzdött és a győzelmet feltétlen megérdemelte volna, sajnos azonban a timisoaraiakat a legreménytelenebb helyzetekben is kisegítette hagyományos szerencséjük.

A Halic—Tyroler, valamint a Bildhauer—Benitzky játszmában az aradiaknak könnyű nyeresük volt, ámde ellenfeleik csodálatraméltó szívóssága óriási feltűnést keltett. A Bizám—Imre játszmát vonatindulás miatt nem lehetett befejezni, azt remisre adták. Az utólagos analízis kimutatta, hogy Bizámnak nyeresi esélyei voltak.

FIGYELEM!

Lengyel-magyar kulturális egyezményt írt alá Varsóban Gömbös magyar miniszterelnök

Ünnepségek sorozata Lengyelországban. — Gömbös Gyula
Bécsen keresztül tér vissza Budapestre

Varsóból jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök tárgyalásaival kapcsolatban hivatalos közlemény jelent meg, amely kiemeli, hogy a magyar miniszterelnököt különös melegséggel fogadta a lengyel főváros. Gömbös tárgyalásai egy kulturális és tudományos együttműködést létesítő magyar-lengyel egyezmény aláírásával véget értek.

A vasárnap aláírt lengyel-magyar kulturális egyezmény, miután bevezetőjében megállapítja a magyar-lengyel kulturális egyezmény szükségességének adottságait, közli, hogy az egyezmény lényegében három pontból áll. Az egyezmény első pontja tudományos bizottság szervezésére vonatkozólag intézkedik, ennek a tudományos bizottságnak az lesz a feladata, hogy kikutassa az összes magyar-lengyel történelmi vonatkozásokat. A szerződés második pontja a tanárok és diákok kölcsönös kicserélésére vonatkozik, míg a harmadik pont arról intézkedik, hogy a magyar, illetőleg lengyel irodalmi munkák lengyel, illetőleg magyar nyelvre való lefordítása céljából vegyes bizottságot alakítsanak, melynek két albizottsága lesz. Az egyik Budapesten, a másik Varsóban székel. Az albizottság elnöke az illető állam oktatásiügyi minisztere lesz. A Varsóban aláírt szerződés 30 nappal a ratifikált okiratok kicserélése után lép életbe.

Gömbös Gyula miniszterelnök tegnap délután az okenciai repülőtéren résztvevő Bem tábornokról elnevezett 1. számú lovas tüzérezred gyakorlatán. A város nevezetességeinek megtekintése után a lengyel miniszterelnökségen

ünnepélyes külsőségek között aláírták a
lengyel-magyar kulturális egyezményt.

Délben Beck lengyel külügyminiszter dezsönét adott Gömbös tiszteletére. Délután 5 órakor Gömbös fogadta a külföldi és a belföldi sajtó képviselőit. Hat órakor résztvevő a magyar-lengyel egyesület teáján. Este Matuska varsói magyar követnél vacsora volt, melyet fogadás követett. Ma reggel Gömbös Gyula miniszterelnök Krakkóba utazott, ahol ünnepélyes fogadtatásban lesz része.

A tegnap délutáni sajtófogadtatáson Gömbös Gyula többek között a következőket mondotta:

— Lengyelország és Magyarország a szabadság és az igazság uttorai voltak olyan korokban, amikor Európa ezen részén a többi népek leigázottságukban tehetetlenek voltak. A nyugat nem mindig értette meg e két nép küldetésének fontosságát. A következmények megmutatták, hogy milyen súlyos következmények származtak a meg nem értésből.

— A két ország Európa egyensúlyának fontos két pillérét jelenti. Napoleonnak igaza volt, amikor azt mondta, hogy Lengyelországon megállhat Európa boltozata. Magyarország is fontos támasza ezen boltozatnak. Meggyőződtem arról, hogy ama tényezők, amelyek a múltban a két nemzet fejlődését meghatározták, a jövőben ugyanígy biztosítják a két nemzet szolidaritását, a kölcsönös jóviszony elmélyítését nemcsak saját érdekükben, hanem Európa békés fejlődésének javára is.

Krakkóból jelentik, hogy Gömbös Gyula magyar kormányelnök és kísérete ma délben félkettőkor ideérkezett. A miniszterelnököt Varsóból elkísérte Matuska Péter varsói magyar követ, Schambeck gróf, a lengyel külügyminiszter helyettese és még többen. Utközben Schambeck gróf az időmegtakarítás szempontjából, a vonaton adott vilásláreggelit Gömbös Gyulának és kísérete tagjainak. A krakkói pályaudvaron a fogadtatás ünnepélyes külsőségek között folyt le. A miniszterelnököt a pályaudvar diszvárótermébe kísérték, ahol Kapitány polgármester rendkívül szívélyes szavakkal üdvözölte és örö-

mét fejezte ki, hogy látogatást tesz ebben a történelmi jelentőségű városban, amelyhez a magyar multnak is sok vonatkozása fűződik. Az állomás előtti téren is nagy tömeg várakozott a vendégekre, akik hatalmas éljenzéssel fogadták Gömbös Gyulát. A magyar kormányelnök kíséretével együtt a krakkói nagyszállóba hajtatott. Kora délután Gömbös megtekintette a város nevezetességeit, majd délután 6 órakor részt vett a magyar-lengyel egyesület teáján. Este vacsorán jelent meg, amelyet a város vajdája rendezett tiszteletére. Este 10 órakor Gömbös és kísérete elutaztak Krakkóból és Gömbös Gyula Bécsen keresztül tér vissza Budapestre.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozata igen jó benyomást keltett a lapokban. A nyilatkozatot a lapok legtöbbje a vezércikk helyén közli. A

Férfikalapokat tisztít, alakít, fest legolcsóbban „Kalapház” Strada Eminescu 7. 4491

A Magyar Párt szervezési munkája Aradmegyében

Nagy lelkesedéssel fogadták a Magyar Párt kiküldötteit — Uj tiszttikarok az aradmegyei községekben

Az aradi magyar párttagozat lendületteljesen folytatja Aradmegye magyarságának beszerzési munkáját a párt keretei közé. Az elmúlt vasárnap a magyar pártvezetők a megye nyugati részeinek magyar lakta községeiben tartották meg az altagozatok tisztújító közgyűléseit: Sederháton, Variason, Turnun, Variasul-Mic, Iratos és Dorobanti községekben. Az aradi központ részéről kint voltak: Dr. Parecz Béla h. elnök, dr. Velcsov Géza volt alpolgármester, dr. Szuchy Pál megyei tanácsfag és Lantos Miksa nyug. tanító, választmányi tag.

Dr. Parecz Béla bevezető beszédeiben ismertette a tisztújító közgyűlés szükségességét és mélyértelmű értékes előadása mellett megmagyarázta a konverziós ügyek mai állását. A gazda-közönség hálásan hallgatta meg az elnök ismertető szavait és meg megújuló tetszésének adott kifejezést. Dr. Velcsov Géza a falu népének szükséges együttérzéséről és összetartásának erejéről tartott előadást, amely a szétszórtan élő kisebbségi sorban lévő egyik fontos kötelessége. Dr. Szuchy Pál a megyei aktuális kérdéseket ismertette és biztosította a tagozatokat, hogy a hatóságok mai megértése mellett minden olyan esetleges sérelmet, amely alkotmányos és törvényes keretek között elintézhető, méltányosan fognak kezelni. Lantos Miksa a falu és város lakossága közötti szoros együttérzésről és együttműködéséről tartott megszívlelendő előadást, melyet a nagyszámban egybegyűlt tagozati közönség nagy megértéssel honorált.

A tagozatok igaz szeretettel fogadták az aradi központ kiküldötteit és különösen a Turnu községi diszelnök, Lukács Imre esperes-plébános részéről nyilvánult meg ez a szíveslátás, amely egy igazi magyaros diszbedéssel fejeződött be. Összinté elismeréssel kell e helyen megemlékeznünk dr. Groza János prefektus előzékenységéről, ki a szervezési munkához szükséges engedélyeket a legnagyobb készséggel adta ki. A szervezési munkát minden tagozatnál Fränkel Alfréd magyarpárti főtitkár végezte alapos körültekintéssel. A megválasztott új tiszttikarok névsorát az alábbiakban ismertetjük:

A sederhati vezetőség: Elnök: Mezey Márton gazdálkodó. Alelnök: Juhász János. Titkár: Csepela Mihály. Pénztárnok: ifj. Patkó András. Ellenőrök: Juhász Ferenc, ifj. Barta Mihály. Intézőbizottság: Petlák Pál, Nagy György János, Nagy Gáspár János, Patkó Mátyás, Bedő József, Sinka Mihály, Huma János, Oláh Mátyás, Hegyes István, Czirkó István.

A variasi vezetőség: Elnök: Stejánovics István, iparos. Alelnök: Nagy János, Ordódy Mihály. Titkár: Csik András, Jegyző: Earkas István. Pénztárnok: Bodor György. Ellenőrök: Kovács Mátyás, Onódi Gergely. Intézőbizottság: Ordódy Pál, Magyar Mátyás, Mákos István, Korodi Mihály, Mihály Mihály, Kiss Mihály, Mihály Vince, Oszlászki István, Kecskés An-

drás, Takács József, Tóth István, Kakuszi Mihály, Molnár Lajos, Deák István.

A turnui vezetőség: Diszelnök: Lukács Imre. Elnök: Szilávik János. Alelnök: Magdán István r. k. lelkész. Belkő Kálmán, Mikuska József. Titkár: Sefcsik Károly. Pénztárnok: id. Faragó Imre. Jegyző és könyvtáros: id. Takács József. Ellenőrök: Moliga Mihály, ifj. Boldis Antal. Intézőbizottság: Faragó Mihály, id. Boldis Antal, Molnár András, id. Takács István, Passek Mihály, Onda István, Faragó Lajos, Verik Márton, ifj. Mihaleczki Lajos, ifj. Löv Antal, Megyeri Sándor, Lipták József, id. Sutyák István, Zimmermann Lajos, Megyeri János, ifj. Borocsik István.

A variasul-mici-i vezetőség: Elnök: Döme József gazdálkodó. Alelnök: Kovács Mátyás Borzák Antal. Titkár: Szvercsák Mihály. Jegyző: Varga Mátyás. Pénztárnok: Kovalik József. Ellenőrök: Kovács István, Nagy András. Intézőbizottság: Kovács István, Jámhor András, Sánta Pál, Kurtán Antal, Mészáros János, Kovács János, Setény István, Sánta István, Anygya László, Terék János, Tapasztó András, Hegyi Lajos.

Az iratosi vezetőség: Elnök: Benke András. Alelnök: Czank Pál, Laczkó Mihály. Titkár: Dani István. Jegyző: Szatmári János. Pénztárnok: Kovács Gergely. Ellenőrök: Buza János, Süli Lajos. Intézőbizottság: Dani János, Klon József, Jankaczi János, Tóth András, Kovács József, Szikszai István, Czank György, Bene Mihály, id. Andó József, Tázor János, Verba Mátyás, Süli Mátyás, Beve István, Pelle József, Barta Imre, Kurunczi Mátyás.

A dorobanti-i vezetőség: Elnök: Hodács Agoston róm. kath. plébános. Alelnök: Németh István. Öze Mátyás, Titkár: Barják János, Jegyző: Gulyás István, Pénztárnok: Almási Béla. Ellenőrök: Barusi József, Kristóf István. Intézőbizottság: Buza István, Szabados Pál, legidősb. Kása János, Tömösi József, Bali István, Gál Ferenc, Kovács Mátyás, Németh József, Tapasztó Pál, Kravec Pál, Szalai János.

Még csak két napig.
CENTRAL: 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor:

A méltóságos asszony trafikja!
Nagy Kató, Willy Fritsch,
Hansi Nieso, Adele Sandrock

Ma és holnap!
SELECT: 5. 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órakor:

Ma éjszaka várlak!
Jenny Jugo, Paul Hörbiger,
Theo Lingon, Friedrich Benfer

Jön: ELISABETH BERGNER és ifj. DOUGLAS FAIRBANKS világhírneje: Szenvedély. Rendezte! KORDA SANDOR.

Jön: Kereszt és kard. Főszerepben: José Mojica.

HIREK

5000 éves szerelem szomorú vége

Párisból írják: Saint Louis egyik jómódú, ismert mérnöke a napokban a válóperében megtartott békéltetési tárgyaláson a következőket mondotta:

— A feleségemmel együtt hívei vagyunk a lélek-vándorlásnak. Mikor feleségemet megismertem, éppen akkor tértem vissza Egyiptomból, ahol az ősrégi kultúrát és vallást tanulmányoztam. Ekkor ismertem meg Lilian Forstöt, mostani feleségemet. Mikor megláttam, megéreztem, hogy nem most találkoztunk először. És feltámadt bennem a meggyőződés, hogy ő az egyiptomi Amneris hercegnő, akivel Pharao udvarában találkoztam, mikor én is ott éltem. Felébredt emlékezetemben, hogy Amneris hercegnő legszívesebben a folyó partján tartózkodott, ahol a szent krokodilusokat etette. Egy alkalommal megvallottam a hercegnőnek szerelmemet, de Pharao megtudta ezt és engem börtönbe vetetett. Ötven év után, 1926-ban találkoztunk ismét. Lilian Forstban felismertem Amneris hercegnőt, megkértem és feleségül vettem.

Az asszony mindenben megerősítette Douglas Ott kijelentéseit. Mindenre emlékezett. Benne is él a tudat, hogy Amneris hercegnő volt és sokszor látja maga előtt a képet, amint Pharao kertjében a krokodilusokat etette. Mikor azután Douglas Ottot meglátta, felismerte benne azt az egyszerű egyiptomi katonát, aki neki szerelmet vallott. Ott megkérte a kezét és ő boldogan mondott akkor igent.

— Nem volt ebben része annak is — kérdezte a bíró —, hogy Amneris hercegnőből ötven év után szerény elárúsítóleány és az egyszerű katonából gazdag, előkelő mérnök lett?

— Szó sincs róla! — tiltakozott az asszony. — Az ötvenéves szerelem támadt fel újra.

— És hová lett ez az időtálló, nagy szerelem? — Eltűnt! — sóhajtott az asszony. Douglas Ott már nem szeret. Durván bánik velem és meg is vert. Engem, a volt hercegnőt.

— Ugy van — vallotta be a férj. — Goromba voltam, mert feleségem azt hitte, hogy ő még ma is Amneris hercegnő és úgy pazarolt, mintha csak a Pharao felesége lenne. Meg is vertem, mert megtudtam, hogy tudtomon kívül adósságokat csinál és titokban bárókba jár.

A bíró, mit tehetett mást: elválasztotta a házastársakat, akik ötven évig vártak egymásra. Hát nem volt kár annyi drága időért...?

Okosabban is felhasználhatták volna!

— **IDŐPROGNÓZIS:** Déli légáramlás, kevés felhőzet, éjjel sok helyen ködképződés, főleg az alföldön találméntli fagy, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

— **Titulescu Ankarába utazik.** Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter a közeli napokban Ankarába utazik, ahol részt vesz az ott rendezendő ünnepeken. A török fővárosból egyenesen Párisba utazik és nem tér vissza november 10-e előtt az országba.

— **Kisantant-bankok értekezlete Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Október 28-án a kisantant jegybankjainak kormányzói értekezlet tartanak a fővárosban és a valutáris problémákat vitatják meg.

— **Tíz iskolát avat fel Arad megye prefektusa.** Csütörtökön dr. Groza János megyei prefektus személyesen avatja fel a megye területén azt a 10 új elemi iskolát, amelyet a kormány segítségével az év őszén építettek. Az új épületek fa-anyagát a földművelésügyi minisztérium ajándékozta.

— **DECEMBER 1-IG FELFÜGGESZTETTÉK A BANKOK ELLENI BEHAJTÁSOKAT.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a következőképpen intézkedik: „Tekintettel azon bankok helyzetére, amelyek mezőgazdasági váltótárcával rendelkeznek és figyelembe véve, hogy ezek a bankok november 15-ig vagyis az első konverziós esedékesség időpontjáig nem tudják likvidálni ilyen irányú követeléseiket, elrendeljük, hogy december 1-ig, amíg a pénzügyminiszter tisztán láthatja, hogy konverziós adósaik közül kik fizettek, függesztsék fel a bankokkal szembeni behajtásokat”.

— **Az adó-adós helyett az ágens fog fizetni.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium több rendeletet adott ki, amelyben személyesen felelőssé teszi az adóágensket a gyenge adóbehajtásért. A rendeletek szerint abban az esetben, ha kiderül, hogy a gyenge inkasszó az ő gondatlanságuk következtében állott elő, anyagiilag felelőssé teszik az ágenseket.

— **Kozmetikai vámhivatalt kap Arad.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben felsorolta azokat a vámhivatalokat, amelyek gyógyszer, kozmetikai és parfümárúkat vámolhatnak el. A névsorban Arad, Timisoara és Oradea is szerepel. A külföldi árukra a jövőben ellenőrző bélyeget is ragasztanak, sőt a mintaküldemények sem lesznek mentesek ettől a bélyegtakarótól. Az eredetnél kisebb mintaküldeményre 25 banis bélyeget kell tenni.

— **Oroszország arannyal egyensúlyozza ki külkereskedelmi mérlegét.** Moszkvából jelentik hivatalosan: Szovjetországi kormány elhatározta, hogy kiegyensúlyozza külkereskedelmi mérlegét azokkal az országokkal szemben, amelyekkel mérlege passzív volt. Erre a célra 1400 kg. aranyat fordít, amellyel állítólag elérni azt, hogy ezek a mérlegek aktívakká válnak.

— **Nagyszabású előkészületek a városok aradi kongresszusára.** A CFR vezérigazgatósága ma értesítette Aradváros vezetését, hogy a városok aradi kongresszusára 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt az Aradra utazóknak. Ugyancsak ma érkezett meg az értesítés, hogy Roban bucuresti-i városi vezértitkár szerdán érkezik Aradra, hogy a kongresszus nagyszabású programjának előkészítésénél személyesen vegyen részt.

Az új divatszín

Minden évadban új divatszín merülnek fel vagy legalább is új elnevezéseket kapnak a már ismert színek. A tengerkéék szint harangvirág-színnek s a gleccserkéket drágakő-kéknek nevezik az idén. A fekete, a sötétbarna és szürke szín régebben az idősebb hölgyek színe volt, most éppen ellenkezőleg, a fiatal lányok viselik ezeket a színeket. Az idősebb hölgyek piros, vagy halványbarna ruhákat fognak hordani. Különböző a fekete, a fekete-fehér a zöld és a zöldesbarna a legelterjedtebb őszi divatszín. A párisi divattervezők már a tavaszi színek összeállításával is foglalkoznak — pedig még a tél sem kezdődött meg. Már most bizonyos, hogy a tavasszal a piros szín legkülönbözőbb árnyalatai fognak uralkodni, különösen a borvörös és a kínai vörös. Egy divatház sötét gránátalmapiros színt hoz forgalomba. A tavaszi kék szín majdnem kizárólag téli színné lett.

— **Nő a diftéria-járvány Aradon.** A városi főorvosi hivatal kimutatása szerint Aradon az utóbbi 2 nap folyamán újabb négy diftériás megbetegedést jelentettek be. Az ingyenes diftéria-oltások folyamata viszont eredményesen folyik.

No. száraz bukk, csér és gyertyán tűzifát
alkalmi olcsó árban vásárolhat
AUFRICHT. telefonon.
Cal. Viet. 1-2. Tel. 69 4194

— **Brailából kérték Mussolini anyagi támogatását.** Brailából jelentik: Getti Ilona helybeli úri-leány, akinek szép hangjáról elragadtatással írtak egyes műkedvelő előadások alkalmával a lapok, néhány nappal ezelőtt levelet írt Mussolininek. Elmondta levelében, hogy Olaszországban szeretné kiképeztetni hangját, azonban hiányzik a megfelelő anyagi eszközök és ezért a Duce-t kéri, segítse célja eléréséhez. A brailai társasághoz most kíváncsian várják, kap-e választ a fiatal úri-leány az olasz miniszterelnöktől.

— **Amerika legnagyobb filmproduceréi évenként a legjobb témát, a legjobb színészekkel közösen forgatják.** Ez a Twenty Century Picture.

— **Presan marsall hűtlen sáfára.** Vasluiból jelentik: Presan marsall fellelőtetést tett a hatóságok előtt birtokának volt vezetője, Corovei Ignat ellen, aki eladta a birtok tengertermését és több mint százezer lejt elcsikkasztott az összegből. Ezenkívül — mint most kiderült — elcsikkasztotta a személyzeti fizetéseket, s bevezette a pénztárkönyvbe, hogy a személyzetet pontosan kifizette. A pénzt azonban a maga céljaira használta fel. Az uradalmi igazgatót a rendőrség letartóztatta.

— **Budapesti házaspár borzalmas kettős-öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Borzalmas kettős öngyilkosság történt vasárnap hajnalban Budapesten, ahol Sonnenfeld János volt magánhivatalnok és felesége levetették magukat az Erdélyi-uca 10. számú ház negyedik emeletéről és meghaltak. Sonnenfeld a Bristol-, majd a Park-szállodában dolgozott, később leépítették és nem tudott álláshoz jutni. Eladogattak mindenüket, végül elhatározták, hogy végeznek magukkal. A házaspár pizsamába öltözött, összeleplekezett, összecsokolózt, érzékenyen elbucsuzott, majd mindketten szinte egyszerre ugrottak le. Bucsulevelükben kérik, temessék őket közös sírba.

Expert könyvelő,

perfekt román-német, állást keres vidékre is. Órákonyvelő, könyvek rendbehozatalát vállalja. 4486

Böhm Lajos, Str. Vladimirescu No. 13.

— **Egy arad megyei gazda százezer lejen felüli bírságának ügyét tárgyalta ma az aradi törvényszék.** Fluera Tódor Caporal Alexa községbeli dohánytermelőt a monopol 139.000 lejes bírsággal sújtotta, mert kevesebb dohányt szolgáltatott be, mint amennyire előre kontempláltak. A mai tárgyaláson dr. Cotioiu Romul ügyvéd, a gazda képviselője rámutatott arra, hogy a termés gyenge volt, amit maga a feljelentő monopolágens is megállapított, sőt a monopol megbízottai szőlítették fel arra, hogy a termés ama részét, amelyet megtámadott a rozsdá, semmisítse meg. Most pedig meg akarják büntetni, anélkül, hogy a legcsekélyebb bizonyíték lenne arra, hogy elrejtette a termés egy részét, vagy nem szolgáltatta be. Leszögezte, hogy ezt a pert az érdekelt monopolágens erőszakolják, mert jutalom járna a bírság összege után. A törvényszék november elsejére tűzte ki az ítélethirdetést.

— **Hétszázmillió leire emelkedett a legutóbbi költségvetési évben a posta vesztesége.** Rövid idővel ezelőtt részletesen foglalkoztunk az aradi Kereskedelmi és Iparkamara feltevéseivel, a melyet az aradi kereskedők panasza alapján a posta magas csomagszállítási tarifája ellen intézett a közlekedésügyi minisztériumhoz. Rámutattunk arra, hogy a magas postaszállítási díjak miatt visszaesett a forgalom és lecsökkent a posta jövedelme. A vezérigazgatóság néhány nappal ezelőtt tette közzé az év március 31-én lezárt üzletév eredményét, amely a posta jelentékeny ráfizetéséről számol be. Ez az intézmény már évek óta deficitell működik és az 1933-34. évi mérleg szerint ez a veszteség csaknem 700 millió leire emelkedett. A legutóbbi költségvetési évben a posta kiadásai egymilliárd 194 millió 361 ezer lejt tettek ki, amelyből ténylegesen 911 millió 281 ezer lejt fizetett ki, a többit pedig a jövő évben akarja kifizetni. Ezzel szemben a tényleges bevétel 922 millió 300 ezer lejt volt. Mindezek azt igazolják, hogy a posta üzletvitelét gyökeresen meg kell változtatni.

— **A SIMAY-FÜRDŐBEN október 22-től 31-ig az „Aradi Közlöny”-ből kivágott fűrdőszelvényt minden fürdő féláron kapható.**

— **Ki akar „fizető-vendégnek” — polgármestereket?** Mint ismeretes, a Romániai Városok Országos Szövetsége október hó 26-29. napjain Aradon rendezte évi rendes kongresszusát Donescu bucuresti-i főpolgármester elnökletével. Mindazok az aradiak, akik butorozott szobával rendelkeznek, jelentsék be a városháza 84. számú szobájában, mert az ideérkező polgármesterek számára egyégyas szobáért napi 80. kétágyas szobáért napi 120 lejt fizetnek. fűtéssel, világítással és kiszolgálással egyetemben. A fűrdőszoba esetleges használatát a vendégek külön díjazták.

— **Nyomdász-szakiskola Aradon.** Az aradi Gutenberg-otthon helyiségében tegnap grafikai szakiskola nyílt meg, amelynek célja a korrall lépést tartó grafikai követelmények elsajátítása. Az előadásokon kiváló grafikusok és egy rajz-szaktanár oktatja a résztvevőket. A nyomdai munkáság e törekvés az aradi Munkakamara anyagiilag is támogatja.

— **Katonai jelentkezések.** Az aradi rendőrség katonai ügyosztályának főnöke, C. ... komiszár felhívja a figyelmet arra, hogy a katonai listák felhívja a figyelmet arra, hogy a katonai listák látalmazása folyik az aradi várbán. Egyelőre bárki beosztás nélkül mehet a várba, ahol ügyét elintézi és november elsején az aradi rendőrkészletén lesznek a további jelentkezések. Ettől a naptól kezdve azonban pontosan beosztás szerint járhatnak a látalmazást végző bizottság elé. A pontos beosztást részletesen közöljük.

— **A gyomorhíjás, gyomornyomás, bélsárgaság, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvépedék, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.** Az orvosi világ azért nyilatkozik a legnagyobb elismeréssel a magyar Ferenc József vízről, mert hatása izgékony bélrendszerű egyéneknek is megbízható és rendkívül enyhe.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOITEK: Bulev. Regina Maria.
DANCIU: Piața Mihai Viteazul.
BERGER: Calea Saguna.
BERNAT: Lângă Gară (vasutállomásnál).

A.: En már szívesen tenném, de meg kell csinálnom, mondjam, hiszenek jó tapasztalataim az óv-szerekkel.

B.: Fejemet adom rá, hogy még Primerossal nem próbálkoztál. A Primeros sok millióhasznátója közül senki sem panaszkodik. 398

Ismét megnyílt az aradi Elhagyott Gyermek Otthona

Jószívű és gondos emberek áldozatkészsége ismét hiánypótló intézményt valósított meg Aradon. Ma szentelték fel ugyanis ünnepélyes keretek között az aradi árvaházban elhelyezett „Elhagyott Gyermek Otthonát”. Tavaly már egy ízben működött hasonló elnevezéssel ez az intézmény, amely valóban nélkülözhetetlen a mai súlyos körülmények között. Most ismét megvalósult az intézmény, amelynek egyik létrehozója dr. Botis Tivadarné, aki számtalanszor bizonyítékát adta szervezőképességének. Megtisztítják az uccákat a magukra hagyott csavargó gyermekektől és elhelyezik őket otthonukban, ahol igazgatótanító és tanító felügyelete alatt tanulnak és a munkahelyeken pedig dolgoznak.

A mai felavató ünnepségen megjelent Comsa I. Gergely dr. püspök, valamint Ursu János dr. polgármester, képviseltette magát a vármegyei prefektus és számosan jelentek meg az aradi közélet vezetői közül. Tizenegy órakor Comsa püspök beszélt a helyiségeket, majd rövid beszédet mondott, amit a Vörös Kereszt egyet titkára, Popescu Vintila tanár köszönt meg. Ezután dr. Botis Tivadarné szólalt fel, aki vázolta, hogy tulajdonképpen mi a célja az intézménynek. A beszédek elhangzása után az aradi vakok intézetének leánykórusa sikerült énekszámot adott elő.

SZÖRMÉT elejénsat
Szörmemunkát tartósat
Rosenzweig
szüszalonban
Str. Eminescu
2., I. em. 2212/13

— Az angol külügyminiszter nyitotta meg két világhírű magyar karikaturista londoni kiállítását. Londonból jelentik: Sir John Simon külügyminiszter ma az All Pipes Association helyiségében megnyitotta Dezső Alajos és Kelen Imre világhírű magyar torzképrajzolók londoni kiállítását. Tréfás megnyitóbeszédében kijelentette, hogy minden halhatatlanságra vágyó közéleti nagyság hálával tartozik a világnak, hogy Gladstone nagy gallért viselt, vagy hogy Baldwin pipázott. Ha nem is ismerem mindig magamra a torzképeken, de mindig nevetve állapítom meg, hogy milyen pompásan találóak mások torzképei. Ezután David Löw világhírű angol festő méltatta hosszabb beszédében a két magyar rajzoló művészetét.

— Lemondott a portugál kormány. Lisszabonból jelentik: A portugál kormány ma lemondott. Valószínű, hogy a mostani kormányelnök kap megbízást az új kabinet megalakítására.

— Izgalom a newyorki Hauptmannék körül. Newyorkból jelentik: A Lindbergh-bébi meggyilkolásával vádolt Hauptmann felesége, amikor közölték vele, hogy a bíróság elutasította férje szabadlábra helyezési kérelmét, kezébe kapta kisgyermekét és le akart ugrani a törvényszék ötödik emeletének folyosójáról. Csak a közelben állók erőies közbeavatására tudták visszatartani Hauptmannét az öngyilkosság elkövetésétől. Később, amikor Hauptmannat visszazárálták a fogházba, hatalmas tömeg várakozott rá, amely meg akarta lincselni és a fegyőröknek nehéz munkájába került, hogy megmentse.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértófolásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Butorgyári gyárvezető

elsőrendű erő, detailrozásban perfekt, hosszabb gyakorlattal rendelkező,

felvétetik.

Székely és Réli Butorgyár R.-T.
Targu-Mures, 4534

LEGUJABB

Párisi francia újságíró cáfolja Budapestről a francia sajtó könnyelmű vádjait

Látogatás a „hírhedt” Jankapusztán. — Az igazi szalak — Belglumba vezetnek?

Brüsszelből jelentik, hogy egyik belga lap szerint, a belga kormány elhatározta, hogy a sersignei táborból kiutasítja az Usta-sa szervezet husz horvát tagját.

Kaposvárról jelentik: Michel Bosen, az Excelsior munkatársa ma a kaposvári börtönében meglátogatta a tizenöt évi fegyház-büntetését töltő Premecz Ede pokolgépes merénylőt. A francia újságíró elmondotta magyar kollegájának, hogy lapja azért küldte ki, hogy állapítsa meg, vajon Premecz valóban letartóztatásban van-e. Mert Párisban olyan hírek terjedtek el róla, hogy egyáltalán nincs fogságban.

Bosen a Janka-pusztán is járt, de ott nem talált semmitéle horvát emigrációs telepet.

Megállapította, hogy a Janka-pusztán évekkel ezelőtt egy Horváth Emil nevű horvát emigráns tényleg nagyobb tanyát bérelt, de mert nem fizette a bért, kitétték a bérletből. Az is igaz, hogy tényleg jártak annakidején nála horvát emigránsok, de ez Párisban is előfordul, mert az ott lakó horvátokat is gyakran keresik fel honi társaik, Kaposvárról Bosen Bécsbe utazott.

A francia sajtó egyre növekvőbb figyelemmel kíséri a horvát emigránsok belglumi tevékenységéről érkező híreket. Az Oeuvre című lap azt kérde, vajon fogják-e majd Belglumot is vádolni a merényletben való bűnrészességgel, mert most már felfedezték, hogy a merénylet kitervezésének szálai odavezetnek.

Vakmerő ékszercablás a bécsi Hotel Sacherben

Titokzatos módon rabolták el Csehszlovákia egyik leggazdagabb asszonyának komoly vagyont érő drágaságait

Bécsből jelentik: Szinte példátlanul álló ékszercablás foglalkoztatja a bécsi rendőrséget. Az egykori császárváros egyik legelőkelőbb szállodájában, a Sacherben, rejtélyes módon kifosztottak egy arisztokrata hölgyet. Szombaton délután a prágai gyorsvonattal Bécsbe érkezett Sternberg Cecilia grófné, született Bazarovka hercegnő, akinek több ezer holdas birtoka van, Csehszlovákia egyik leggazdagabb asszonya és ismert alakja a felső tízezer világának. Sternberg Cecilia nem jött egyedül Bécsbe, hanem barátnőjével, Lady Mary Ryan-nel érkezett. Lady Mary Ryan is előkelő családból származik, B a l t a z z i-leány, családi kapcsolatban van a Rudolf osztrák-magyar trónörökös drámából ismert Vecsera Mária bárónő családjával.

Az előkelő hölgyek megérkezésük után a Sacher-szállóba hajtattak és az első emeleten háromszobás lakosztályt nyitattak. A két hölgy átlóztózt és lement a hálba. Itt csak rövid ideig tartózkodtak, majd pedig újból felmentek lakosztályukba és

itt megdöbbenve látták, hogy ismeretlen tettesek ellopták a grófné ékszereit.

— Dr. Boros Ernő száj- és fogorvos rendelését újból megkezdte. Str. Consistoriului 13.

— A repülők világversenyének új fordulata. Londonból jelentik: Az Anglia-Melbourne verseny második helyezéseért elkecseregett küzdelem folyik az amerikai Poeing és a holland Douglas repülőgépek között. Az utóbbiban Permentier és Mol repülőknél kívül öt utas is helyet foglal. Melbourneben tízezrekre menő tömeg várja a gépek érkezését.

— Wizo. Ma délután 6 órakor Reiter Lunka, az Erdélyi Wizo-Föderáció titkárnője tart előadást. Pontos megjelenést kérünk a vendégek részéről is.

— Tudományos előadás az aradi Zsidó Ambulatóriumban. Október 24-én, délután fél 4 órakor érdekes tudományos előadások lesznek az aradi Zsidó Ambulatóriumban. A délutáni programja a következő: 1. Reich mérnök előadása „Elektromos jelenségek az élő szervezetben” címmel. 2. Dr. Ujhelyi előadása „Rövid hullámok a gyógyászatban” címmel és végül 3. Dr. Engelberg a „Hystamin-kezelésről” tart érdekesítő előadást. A Zsidó Ambulatórium ezúton hívja meg az aradi orvosokat.

Az eseményről természetesen azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan detektívcsoporthoz és egy szakasz rendőr szállt ki. A rendőrség emberei elállták a kijáratokat és minden emeletre figyelő őrszemeket állítottak fel. A hölgyek kihallgatása alkalmával kiderült, hogy a grófné a hálba való távozásakor a kulcsot nem adta át szokás szerint a portásnak, hanem az ajtófélfán levő horogra akasztotta. Így juthatott be a tettes a szobákba, ahol pillanatok alatt magához vette az ékszereket és nyomtalanul eltűnt.

A kárt a grófné 27 ezer schillingre értékeli. Bemondása szerint a következő értéktárgyait lopták el:

három méter hosszú gyöngygyakék, igazgyöngyökből és platinacsöppekből, briliáns brostü, szegfűformájú, 6 centiméter hosszú platinafoglatban, egy pár platinafüggő smaragdból és briliánsból, egy arany fleppdzsekk briliánsokkal, smaragdokkal, zafírokkal, rubinokkal kirakva, azonkívül még egész sereg kisebb ékszer.

A bécsi rendőrség óriási apparátussal igyekszik a rejtélyes szállodai lopásra fényt deríteni.

— Az Aradi Filharmonia Egyesület felhívja tagjait, hogy f. hó 24-én, szerdán este 9 órakor a Kulturpalota kiállítási termében próbán megjelenni szíveskedjenek.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk Szentpéteri Lajos, Martin Péter, özv. Matuz Károlyné volt Szamosvölgyi-nyugdíjasokat, Szabó Lajos árváinak gyámiát, valamint Aggvölgyi Mária CFR-nyugdíjast, hogy a CFR központi főpénztáránál sürgősen jelentkezzenek.

URANIA

MA, KEDDEN 5. 7 1/4. 8 1/4 órakor:

ERDELYI PREMIER!

MINDIG LESZNEK BOMÉNIK!

Díjnyertes amerikai füstös kalandjai a szerelem városában, Párisban, Slágerzene, ragyogó humor.

CHARLES FARRELL,

GRACE BRADLEY,

CHARLIE RUGGLES

PARAMOUNT Premier Hiradó és Miki-egér.

SPORT KÖZLÖNY

Teljes üzem a nemzeti bajnokságban

A Gloria legyőzte a CAO-t: a negyedik helyre avanszált. — A Ripensia, az „U” és a Chinezul nehezen győztek, a Crisana biztosan nyert

A nemzeti bajnokságban szombat-vasárnap teljes forduló bonyolítottak le és a legnagyobb meglepetést a Gloria csapata szolgáltatta, amely bravúros játékkal legyőzte a CAO-t. Az AMEFA szerencsétlen küzdelemben alulmaradt a Chinezullal szemben, a Ripensia és az Universitate csak nehezen győzték le ellenfeleiket, a Crisana azonban fölényesen verte a Juventust, bár a gólarány nem nagy. A bajnoki táblázat most így fest:

Ripensia	6	4	1	1	19	12	9
Crisana	7	4	1	2	18	14	9
Chinezul	6	4	—	2	21	17	8
Gloria	6	3	1	2	13	13	7
Romania	4	3	—	1	6	3	6
Universitate	6	3	—	3	9	8	6
CFR	6	3	—	3	13	13	6
CAO	5	2	1	2	7	7	5
Venus	5	2	—	3	11	13	4
Unirea-Tricolor	6	1	2	3	14	15	4
Juventus	5	1	1	3	7	11	3
AMEFA	6	—	1	5	6	18	1

A meccsekről alább adjuk beszámolóinkat:

Gloria—CAO 2:1 (1:0). A Gloria csapata, amely ezuttal ismét kitűnően játszott, megérdemelten győzte le nagynevű ellenfelét, ahol csak a „válogatottak” mutattak dicséretre méltó játékokat. A Gloria a CAO ellen soha sem tudott játszani, most ez a varázs megtört és a szívvel-lélekkel játszó aradi együttes megérdemelten győzte maga alá a CAO-t. A győzelem oroszlanrésze a Gloria halvesoráé, amelyben különösen

Faur fényes játéka nőtt az egész mezőny fölé.

A védelem is jó munkát végzett, de már a csatársorról kevésbé emlékeztethetünk meg a dicséret hangján. A CAO-ban Chiroiu a védelemben, Kovács a csatársorban nyújtottak elfogadhatót, kívülük csupán Krausz játszott jól. A Gloria kezdi a játékokat és változatos

élénk küzdelem után a 30. p-ben Faur—Dobra a labda útja, az összekötő Barbu elé ad, aki előbb elhibázza a labdát, de újabb lövése a jobb alsó sarokban köt ki (1:0). Szünet után a 15. p-ben Kovács ördögös egyéni játék után Bodola elé talál, aki hatalmas lövéssel ki egyenlített. A 23. p-ben Chiroiu faultolja a lövőhelyzetben levő Barbut, amiért 11-es jár és a penaltyt Pccican értékesíti (2:1). A Gloria pompás védekezéssel tartja az eredményt, sőt a 41. p-ben Rónay 11-esét Bosnyák kivédi. Pccican megrugja Juhászt, amiért a kiállítás sorsára jut. Seliceanu bíró mindkét fél terhére sokat tévedett.

Chinezul—AMEFA 4:2 (1:2). Az első félidőben az AMEFA volt a jobb, szünet után a halvesor nem bírta a tempót és a csapat visszaesett.

Bugarin a mezőny legjobbjai,

kivülré Reinhardt, Csajka és Szurdi, valamint Cucula voltak jók, míg a Chinezulban Sebők, Schmidt, Nagy és Demetrovits, valamint Gruin dolgoztak elismeréseméltóan. Cucula két góljával az AMEFA vezet, amikor Csajka hend-sze miatti 11-esből szepít a Chinezul. Szünet után Zelenák I. hosszú lövéssel egyenlített, majd Glasz és indokolatlan 11-esből ismét Komáromi szerzik a timisoaraiak győztes góljait, Flegmann bíró tehetetlenül vezette a meccset.

Ripensia—Romania 2:1 (1:0). A Ripensia jobb volt, de a csatársornak nem ment a góllövés, Dobai és Lazar, illetve Cobarzan lőtték a gólokat. Bíró Barsu.

Crisana—Juventus 2:0 (1:0). Végig nagy fölényben játszott a Crisana és góljain Matei és Barátki osztoztak. Bíró Kiss.

Universitate—CFR Bucuresti 2:1 (1:1). Egyenlő ellenfelek küzdelme után győz a szerencsésebb, Gain (11-esből) és Ploesteanu, illetve Attila (11-esből) lőtték a gólokat. Bíró Iliescu.

Az élcsapatok pontvesztése a kerületi bajnokság meglepetése

Az aradkerületi első osztályu bajnokságban vasárnap négy mérkőzést bonyolítottak le mindössze: az ötödik mérkőzést az Alimentatie és a Soimi-CFR R. A. közös megegyezéssel elhalasztották. A vezető csapatok, az SGA és a Transylvania pontot veszítettek, a Tricolor, illetve a Juventus szemből, az Intelegerea a Hakoahot, az Olimpia-PTT az Unirát győzte le. A táblázat a következő:

1. SGA	6	5	1	—	27	3	11
2. Transylvania	6	4	1	1	16	8	9
3. Olimpia	7	4	1	2	21	15	9
4. Intelegerea	6	4	—	2	13	11	8
5. Unirea	7	3	1	3	14	18	7
6. Soimi	6	3	—	3	13	12	6
7. Hakoah	6	2	2	2	16	11	6
8. Tricolor	7	1	3	3	1	9	5
9. Juventus	6	—	1	5	5	18	1
10. Alimentatie	5	—	—	5	5	29	—

SGA—Tricolor 0:0. A két csapat találkozója a gólképtelen SGA-csatársor és a jólműködő Tricolor-védelem összecsapását hozta, amely a Tricolor-védelem győzelmével végződött. Hönig I. és Genczinger Tricolor-játékosokat a jól bírószkodó Craznic dr. kiállította.

Olimpia-PTT—Unirea 3:1 (3:0). Félidőnként váltakozó fölény. Az Olimpia góljain Bermoser, Mihók és Molnár osztozkodtak, az Unirea egyetlen gólya Meggyesi érdeme. Bíró: Probst.

Juventus—Transylvania 1:1 (1:1). A Juventus jó játéka a forduló meglepetése. Jakab III. vezetőgólját Nicoara egyenlített és az eredmény szünet után sem változik. Bíró: Schneider.

Intelegerea—Hakoah 3:2 (2:2). A szerencsésebb csapat győzött. Az Intelegerea góljait Farkas II., Ipacs III. és Lupu (11-esből) lőtték, a Hakoahot Schwarz (11-esből) és Krauser. Bíró: Adamovici.

O Másodosztályu bajnokság. A) csoport: Lyra—Concordia 3:2 (2:2). USA—Crisana 5:0 (3:0). CAR—Patria 6:1 (2:0). — B) csoport: Victoria—Slavia 3:1 (2:0). Fortuna—Banatul 1:0 (0:0).

O RAC—Patria II. o. bajnoki 6:1 (3:0).

Az Újpest veresége és a Bocskai döntetlenje a magyar profiligában meglepetése

Budapestről jelentik: A magyar profilig vasárnapi fordulóján néhány vaskos meglepetéssel szolgáltak a rapszodikus formát játszó magyar proficsapatok. Az Újpest fokozta a legnagyobb és hívei részére a legkellemetlenebb meglepetést: a stadionban kikapott a Szeged FC-től. A Bocskai soroksári vendégszolgálat csak félsikert hozott a debrecnieknek, ami szintén nagy meglepetés. A Hungária legyőzte a Phöbust, a Ferencváros a Somogyot, a Kispest pedig az Attilát. A budai derbit a jó formában lévő Budai „11” nyerte a III. kerülettel szemben. Beszámolóink a következők:

Szeged FC—Újpest 2:1 (2:0). Az újpesti Stadionban 1500 néző előtt mérkőzött a két csapat és a Szeged FC megérdemelten győzött. Bognár (2) góljára a második félidőben Pálkás öngólja révén éri el az eredményét az Újpest.

Újabb vereséget szenvedett a CAA a nemzeti bajnokság B-csoportjában

UDR—CAA 4:1 (1:0)

A két csapat közül az UDR határozottabb és kiforrottabb játékkal győzte le a tehetetlen csatársorral rendelkező aradi atléták csapatát. A győztes csapat góljait Keller (hármát, egyet 11-esből) és Lakatos II., a CAA gólját pedig Pataki szerezte. A győztes csapatban Muntean, Kilianovits, Moise, Keller és Krugl a legjobbak, a CAA-ban Ködmön a legjobb, de Vass, Schröffer és Török is kielégítő produktáltak. A CAA szélsői nem valók csapatba. Ritter vezette a mérkőzést.

O Ifjúsági bajnokság. A) csoport: Unirea—Astra 2:0 (1:0). Gloria—Intelegerea 2:0 (0:0). Fortuna—Olimpia-PTT 2:1 (1:1). CAA—Soimi-CFR R. A. 4:3 (3:1). — B) csoport: Transylvania—AMEFA 1:1 (1:0). Titanus—Hakoah 1:0 (1:0). SGA—Juventus mérkőzésen a Juventus nem jelent meg.

O Szövetségi díj. Transylvania—SGA 3:1 (1:1). CAA—Gloria 3:2 (0:1). AMEFA—Soimi CFR R. A. 3:0 (2:0).

O Egyéb nemzeti bajnokság B) csoportjának eredmények. ILSA—AC JUL 3:3 (2:1). RGM1—Vultur Lugoj 2:0 (1:0). Mures—Unirea 1:1 (1:0). Jahn—Unirea-CFR 2:0 (1:0). ACFR—Makkabbi 2:1 (1:1). CFR (Oradea)—Tricolor (Carei) 4:3 (4:1). Elpis—Brasovia 1:0 (1:0). Staruinta (Oradea)—Olimpia-CFR 1:0 (0:0). CFR (Cluj)—CAC 3:0 (1:0). Tricolor (Ploesti)—Prahova 1:1 (1:0). Sporting—DVA 2:1. HTV—CS Sibiu 1:0 (0:0). CFR Simeria—Sticla 2:0 (1:0).

O Külföldi eredmények. Admira—Rapid 1:1. Hakoah—Libertas 2:2. Favoritner SC—FC Wien 1:1. Floridsdorf AC—Austria 3:1. Kladno—Sparta 4:2. Slavia—Kolin 7:0. Zidenice Brünn—FK Teplice 5:0. Viktoria Pilsen—Bohemians 2:1. SK Pilsen—DFC 4:0. Bologna—Ambrosiana 0:0. Lazio—Alessandria 2:1. AS Roma—Sempierdarena 2:0. FC Milano—Napoli 2:2. Pro Vercelli—Brescia 1:1. Fiorentina—Palermo 2:0. Livorno—Triestina 1:0. Sochaux—Racing Club Paris 3:1. Mulhouse—Excelsior Roubaix 2:1. Olympique Lille—Nimes 3:1. AC Cannes—Antibes 3:1. Stade Rennes—Olympique Ales 6:0. Olympique Marseille—Racing Strasbourg 1:1. FC Seté—Montpellier 2:0.

O Vasárnap tartotta közgyűlését a Nyugati Liga. A Nyugati Liga vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését, amely a legnagyobb megértés jegyében folyt le. A közgyűlésen 75 egyesület képviseltette magát és a következő vezetőséget választották meg: Elnök: Farcasanu; tagok: Jaga Livius, Radoslav mécnök és Teodorescu kapitány. Kinevezett tagok: Ferdinand György, Iliescu Zenoga kapitány, Doslea, Kirchulescu ezredes és Kaufmann István. Cenzorok: Dr. Rosu, Teodoroviciu és Boncea.

O A pecicai Virtutea sportclub szombaton este a Rovinei Kaszinó termében jól sikerült mulatságot rendezett.

Hungária—Phöbus 5:2 (1:2). Az első félidőben a Phöbus támadott többet, de kapusa megsérült és a Hungária biztosan nyert. Góllövők: Odry (3) Turai és Cseh, illetve Béky és Solti.

Ferencváros—Somogy 7:3 (3:0). Változatos játék után győz az ezuttal gyengébben játszó Ferencváros. Góllövők: Kovács (3), Székely és Sárosi (3), illetve Hajszán (3).

Soroksár—Bocskai 1:1 (0:0). A lélek nélkül játszó Bocskai megérdemelt pontvesztést szenvedett. A gólokat Zimonyi, illetve Markos lőtték.

Kispest—Attila 5:1 (3:1). A Kispest végig nagy fölényben játszott és megérdemelten nyert. Góllövők: Nemes (2), Serényi, Szabó II. és Ujvári, illetve Csapó.

Budai „11”—III. Kerület FC 3:1 (0:0). A jobb csapat értékes győzelme. A gólokon Héjjas (2) és Röck, illetve Kármán osztoztak.

mindenfélől

Világító női cipő a legújabb divat

Filadelfiából jelentik: Az egyik itteni cipőgyár legújabb divatkreációként világító női cipőket hozott forgalomba. E cipők bőrét állítólag „rádióartalmu” anyaggal impregnálták, amely nappal nem látszik, ahogy azonban beáll a sötétség foszforeszkálni és világítani kezd. E világító cipők a legkülönbözőbb színű bőrökből készültek. A hölgyek ennek folytán a halvány kéktől kezdve a rózsaszínen és lilán át egészen a zöld színig mindenféle színű világító cipőkben sétálhatnak esténként az utcán.

Eltűnt egy angol turista a bajor-tiroli határon

Innsbruckból jelentik: Az itteni angol főkonzulátus titokzatos eltűnés ügyében indított kutatást. Rejtélyes körülmények között eltűnt ugyanis Jack Willis Grundy turista, aki szeptember közepén a tiroli és bajor határ mentén turistáskodott és azóta nem adott életjelt magáról. Utoljára Oberammergau-ban látták, ahonnan Tirolba indult. Tirolba azonban már nem érkezett meg. Az angol főkonzulátus háromszáz márka jutalmat tűzött ki annak számára, aki nyomára akad az eltűnt angol turistának.

Megtalálták Cyrano de Bergerac sírját

Párisból jelentik: Az Argenteuil melletti Sannoisban a minap a templom közelében egy sírt fedeztek fel, amely minden valószínűség szerint Cyrano de Bergerac, Edmond Rostand halhatatlan színpadi hősének sírja. Mindaddig az volt a közhitel, hogy Cyrano de Bergerac, akiről Rostand színdarabjának hősét mintázták, Párisban halt meg és a Charente-uccai temetőben helyezték örök nyugalomra, ahol később Cyrano szerelmét, Roxant eltemették. Régi levéltárakban való kutatások azonban megállapították, hogy ezt Rostand csupán költötte. Cyrano a valóságban röviddel halála előtt elköltözött Párisból és Sannoisban halt meg, ahol el is temették. Sannoisban most méltó síremléket állítanak fel Cyrano de Bergeracnak.

Iskolás gyermekek különös tüntetése Lengyelországban

Különleges tüntetés folyt le a minap a bialai városháza előtt. Tanítók vezetésével felvonultak a városháza elé az összes lengyel iskolák növendékei, akik táblákkal és szócsovékkal tiltakoztak a rossz és egészségtelen helyiségekkel rendelkező bialai iskolák ellen. Miközben a tanulók az utcán állandóan kiáltozva követelték sérelmeik orvoslását, a tanítók felvonultak dr. Luniewski polgármesterhez és írásban nyújtották át a sérelmeket, amelyekre sürgős orvoslást kértek.

Gyapotmaradékokból gyártanak műselymet Japánban

Japán vegyészeknek sikerült teljesen értéktelen gyapotmaradványokból új anyagot előállítani műselyemgyártás céljaira. Japánban eddig cellulózt használtak nyersanyagként a műselyemgyártáshoz, amelyet importálniok kellett külföldről. Miután az új anyagot nem kell behozniok, hisz az megtermi az országban és ára csak negyedrése a cellulózé árának, arra kell számítani, hogy a japán műselyem olcsósága nagy versenyt támaszt majd a világpiacon. Ehhez járul még az is, hogy az új módszerrel előállított műselyem tartósabb annál a műselyemnél, amelyet más nyersanyagból állítanak elő.

Vizesés egy felhőkarcoló tetején

Newyorkból jelentik: A Rockefeller-féle rádióvárosban most építik meg egy felhőkarcoló tetején a világ legnagyobb tetőkertjét. Ehhez az építkezéshez 1500 tonna földet és kétszáz tonna sziklát használnak fel. A tetőkert egy veteményes kertet, egy gyümölcskertet és egy olyan pompás virágos kertet áll, amelyben nyolc amerikai ország legpompásabb virágai lesznek láthatók. Két és félméter magasságu vízesést is létesítenek a felhőkarcoló tetején, amely egy negyven méter hosszú patakot fog táplálni vízzel. Legnagyobb lesz az angol kert, amely egy 53 méter hosszú fasorból áll és ezek mögött virágágyások lesznek. A nagyszabású tetőkert valószínűleg oázisa lesz a Broadwaynek.

Ha az egész sorsjegy mellékelt rajzát figyelmesen megvizsgálja, könnyen megéri az Állami Sorsjáték

ÚJ HUZÁSI TERVÉT

amely mindenki csodálatát vitva ki! Az egész sorsjegy négy negyedre van osztva. A törzsorsjegy minden negyedére egy-egy melléksorsjegyet ragasztanak. A 4 melléksorsjegy mindegyikének más és más a száma. A törzsorsjeggyel részt vesz az Állami Osztálysorsjáték húzásain. A melléksorsjegyek az osztatlan nyeremények húzásain vesznek részt. A húzások és a nyeremények teljesen különállók.

Tehát az egész sorsjegy tulajdonosa minden hónapban 5 számmal játszik

5 eséllyel, hogy milliomos lehessen. Az osztálysorsjáték egy számát bírja és a melléksorsjáték 4 számát. Az egész sorsjáték tartama alatt a sorsjegy tulajdonosának 17 esélye van, hogy milliomos lehessen.

Az Állami Sorsjáték új terve zseniális módon növelte a nyeresi esélyeket, ugyanakkor azonban mérsékelte a sorsjegyek árait.

Hogy megszabaduljon az anyagi gondoktól, hogy megvalósíthassa álmait, játsszon az Állami Sorsjátékon. Siessen a szerencse elébe, vásároljon még ma sorsjegyet.

Minden 200 leivel nyerhet egy milliót!

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

ELSŐ HUZÁS
NOVEMBER 15-én

Hol a szerencse forrása ??? A
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-NÁI!!!
Vásároljon sorsjegyet idejében! 419 Aradi fiók: Str. Bratianu 3

GOLDSCHMIDT SORSJEGYEK
SZERENCSEJE HAGYOMÁNYOS!

Vegye a sorsjegyet **WAGONS-LITS // COOK-nál,** a Minorita-palotában
Bizalom! Diszkréció!

Falbontó betörők jártak az Ideál-harisnyagyárban

Kibontották az egyik raktárhelyiség falát és a nyíláson át vitték ki a rablott árut — Számos áruló bűnjel áll a nyomozás rendelkezésére

Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Aradon vakmerő falbontós betörés történt a Bul. Regele Carolon. Ursu János dr. polgármester villájával szemben, ahol az „Ideál” harisnyagyár van, amelynek ablakai a Carol-körutra néznek. Itt a gyár munkatemei mellett nyert elhelyezést az irodahelyiség is, amely egyébként raktárul is szolgál. Vakmerő betörők az éjszaka leple alatt kibontották az irodahelyiség falát és több mint huszezer lej értékű árut loptak el. A betörésről az Aradi Közlöny tudósítója az alábbiakban számol be:

Hétfőn reggel az „Ideál” harisnyagyár tulajdonosa, amikor kinyitotta az irodahelyiséget, meglepve konstataálta, hogy az irodában, amely egyúttal raktár is, a felhalmozott árutömegből nagyobb mennyiség hiányzik. A hiány olyan feltűnő volt, hogy azt az első látásra meg lehet állapítani. Amint jobban körülnézett, észrevette, hogy az iroda falában, amely a ház melletti üres telekkel határos, néhány téglá megmozult. Amikor a tulajdonos ezekhez a téglákhoz hozzát a legkisebb nyomásra beomlottak és helyükön hatalmas űr maradt, amely bőségesen elég arra, hogy valaki beférkőzhessen rajta. A tulajdonos nyomban megértette, hogy fursangos betörés történt és ezért a rendőrségre telefonált, ahonnan percek alatt bizottság szállt ki a helyszínre. A bizottság ezután rekonstruálta, hogy hogyan is történhetett a betörés.

A vakmerő tolvajok kibontották a ház oldalfalát, miután az üres telekre a kerítésen keresztül könnyűszerrel behatolhattak. A fal mellett a gondos kutatás eredményeképpen lábnyomokat is találtak, amiről a detektívek gipsz-lenyomatokat készítettek. A betörők, akik nyilván ismerősek voltak a helyszínnel, alapos körütekintéssel és ügyességgel dolgoztak. Csendben dolgozhattak, miután a közelben lakók nem hallottak semmiféle zajt.

Kibontották a ház falát és az így nyert tátongó résen könnyűszerrel hatoltak be az irodahelyiségbe. Itt szakértő szemmel kiválasztották a legértékesebb árukat, jórészt finom férfi-harisnyát, mintegy huszezer lej értékben és távoztak. Előbb azonban gondosan visszarakták a téglákat, valószínűleg azért, hogy az éjjeli őr, aki éjszakánként többször néz be az irodahelyiség megfigyelő ablakán, ne vegye észre az egyébként feltűnő helyen lévő űrt.

A bűnügyi osztály nagy apparátussal vezette be az ügyben a nyomozást és miután igen sok bűnjel, ujjlenyomat és lábnyom áll a rendőrség rendelkezésére, biztosra veszik, hogy a betörők hamarosan rendőrkézre kerülnek. A betörés különben azt bizonyítja, hogy több egyén vett részt benne tehát alaposan kidolgozott tervvel, ügyesen operáló társaság működött, a rendőrség ilyen irányban nyomoz. A kár biztosítás útján megtérül.

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetének jubiláris ünnepségei

Országos iparos hitel-szövetkezetté fejlesztik az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetét

A szövetkezet alapítóinak és vezetőinek meleg ünneplése

Ünnepélyes és méltó külsőségek között ünnepelték meg vasárnap az Iparos Otthon nagytermében az Aradi Iparosok Hitelszövetkezte fennállásának 35 esztendősi jubileumát. Az évforduló alkalmából — mint már jelentettük — a hitelszövetkezet Reinhard Kálmán dr. szerkesztésében gondos összeállítású, izléses emlékkönyvet adott ki és ugyancsak Reinhard Kálmán dr. irányítása mellett és ötletei alapján rendezték meg azt az elgondolásban és kivitelében eredeti kiállítást az Iparos Otthon nagytermében, amely az Iparosok Hitelszövetkezetének eddigi eredményeit demonstrálta, de egyben a szövetkezeti eszme propagandájául is szolgált.

A diszkozyulást Reinhard Gyula, az Iparosok Hitelszövetkezetének elnöke nyitotta meg a következő szavakkal:

— A megjelentek nagyszámú bizonyíték arra, hogy a tagok átérzik ennek a napnak nevezetességét és tudják, hogy ezt a napot meg kell ünnepelni. Amikor erre a jelentős és szép jubileumra gondolunk, elsősorban is az jut eszünkbe, hogy tulajdonképpen mi is az a szövetkezet. A válasz könnyű: Jól berendezett helyiség a Bratianu-ucca 18. szám alatt, amelynek egyik sarkában kassza áll, asztalainál tisztviselők dolgoznak, ahol — ha szükségünk van rá — kölcsönt kaphatunk és, ahova — ha fölöslegünk van — elhelyezzük pénzünket. A szövetkezetnek azonban mélyebb értelme is van, mint amit ezek a külsőségek jelentenek. A szövetkezetnek a lelkekben kell élnie a szövetkezeti gondolat együtt, amely a kölcsönösségen és az önségélyen alapul.

Harmincöt év munkája

Reinhard Gyula ezután üdvözölte a megjelenteket, majd pedig Olariu Iustin, az Ipartestület diszelnöke emelkedett szólásra és többek között a következőket mondotta:

— Támogassuk a hitelszövetkezetet, hogy fennálljon, hogy létezzon, mert ha ez az intézmény létezik, akkor az aradi iparosság léte is biztosítottnak tekinthető. Az odaadó és hozzáértő lelkes munka bizonyítéka, hogy ennyi nehéz esztendő után él a szövetkezet. Arra kérem a tagokat, hogy terjesszék ismerőseik körében a szövetkezeti eszmét, ösztökléjkék őket arra, hogy lépjenek szövetkezetünk tagjai sorába.

Kálmár József, a szövetkezet még életben lévő alapító tagjait és régi vezetőit üdvözölte:

— A 35 esztendősi hitelszövetkezetnek multja van, jelene van és — szent hitem —, hogy jövője is van. Üdvözlöm a még életben lévő alapítókat, akiknek mi örök hálával tartozunk. A 143 alapító közül jelenleg 26 él és ezeknek névsorát az igazgatóság megbízásából felolvasom: Czeiler István, Frick József, Jakabffy István, Kremer János, Mihályovits Gyula, Porczán Lajos, Probst Mihály, Rothmüller Ferenc, Répássy Pál, Schaeffer Richárd, Tabakovits Emil, Wild Ferenc, Koch Dániel, Fock Gábor, Glück József, Kruppa Károly, Kiss János, Münz I. Márton, Polonyi Lajos, Reinhard Gyula, Radocsányi János, Steigerwald Alajos, Stoll Béla, Várhol László, Braun Samu, Kohn Jakab.

Ezután Szabó János titkár felolvasta a

szövetkezet 35 esztendősi történetének érdekesebb adatait, majd pedig Gabos Jenő dr., a szövetkezet ügyésze emelkedett szólásra:

— Amióta ember él a földön — mondotta — mindig volt küzdelem ember és ember között. Önkéntelenül is felmerül a kérdés: vajjon a természet azért alkotta az embert, hogy kifossa egymást vagy pedig, hogy ember ember mellé álljon és támogatja, segítse, megértse egymást. A természet kizárja az első eshetőséget és az emberiség célja csak az egymás segítése, boldogítása lehet. Ennek az eszmének egyik valóságá lett vára az Aradi Iparosok Hitelszövetkezte is. Arra kell törekednünk, hogy a jövőben Arad iparossága minél nagyobb táborban tömörüljön a szövetkezet mögé, mert az iparosság csak ebben az esetben tud megbirkózni a súlyos idők viharaiival.

Meg akarják vetni az országos iparos-hitelszövetkezet alapját.

amelynek az ország össziparosságának hitelliel való ellátása lesz hivatása.

Czeiler István az alapítók nevében mondott beszédet és sok szerencsét kívánt a szövetkezet további működéséhez. Glück József, az Ipartestület volt társelnöke azt javasolta, hogy jegyzőkönyvben örökítsék meg az alapító tagok nevét. Steigerwald Alajos lelkes munkára buzdította az igazgató-ságot, majd pedig a Concordia szövetkezet nevében Engel Gyula, az Arad és Vidéke Füzserkiskereskedők Szindikátusának elnöke emelkedett szólásra.

— Az a szép eredmény, amelyet az aradi iparosságnak ez a kiemelkedő intézménye elért —

Színház — Irodalom — Művészet

Kedd este mutatja be a szintársulat Hoffmannsthal lenyűgözően hatalmas alkotását: a Jedermann

Forgács rendezésével impozáns előadásban kerül színre a világhírű színpadi mű.

A német irodalom legmarkánsabb képviselője szólal meg kedden este az aradi színpadról. Hugo von Hoffmannsthal világhírű remekét láthatja a közönség ünnepi előadásban. A Jedermann-t, vagyis az „Akárki”-t hozza színre a törekvéseiben és művészi akarásában minden dicséretre érdemes aradi együttes Forgács Sándor briliáns irányítása mellett. Hoffmannsthalnak ezt a ragyogóan megírt középkori misztériumát, amit magyarra Kállay Miklós fordított le, eddig Aradon még nem játszották, de a híre, a világhíre itt is ismeretes, mint ahogy mindenütt, ahol szintársulat művészi feladatokat kíván megoldani, műsordarab ez a mondanivalóiban pompás és nagyszerűen játszható dráma. Miről szól? Egy gazdag ember bünhődését mutatja be. Híába a gazdagság, a szerelem, ha a halál felnyitja hívó intésre kezét, követni kell. És nincs senki, aki elkísérje még a leggazdagabbat sem.

Jedermann Forgács Sándor alakítja, azokkal a művészi eszközökkel, amelyeket a közönség már a madáchi Lucifernél megcsodált benne. A többi főszerepet Hegyessy Magda, Frits Boriszka, Csengery Ica, Mészáros, Ifj. Szendrey, Olasz, Jávör, Kozma, Felhő, Tompa, Szabó Gy. játszik. Külön érdekessége az előadásnak, hogy kezdete előtt a filharmonikusokkal kiegészített zenekar előadja Gluck „Iphigenia Aulisban” nyitányát.

* Színházi műsor. Kedden este fél 9 órakor B) bérletben, szerdán este fél 9 órakor C) bérletben: Akárki (Jedermann). Hugo von Hoffmannsthal világhírű középkori misztériuma, itt először, látványos kiállításban. Csütörtökön este: Róman előadás. Pénteken este fél 9 órakor A) bérletben: Tabáni orgonák (operettsláger, itt először).

* A budapesti színházak műsora. Vigaszínház. Kedd: A tanítónő. Szerda: Dodsworth. Csütörtök: A tanítónő. Péntek: A tanítónő. Szombat a tanítónő. Vasárnap délután: Az orvos. Este: A tanítónő. Hétfő: A tanítónő. — Magyar Színház. Egész héten minden este és vasárnap délután: Rágalom? Fővárosi Színház. Egész héten minden este és

mondotta Engel Gyula — mutatja, hogy helyes uton haladnak azok, akik hisznek a szövetkezeti eszmében.

Ezután az iparosság és a kereskedelem közötti megértő együttműködésre hívta fel az egybegyűlteket figyelmét. Fibinger Izidor a szövetkezet multjáról és fejlődési lehetőségeiről beszélt. Székely Béla pedig az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja nevében köszöntötte a jubiláló intézményt. Muzsaj József és Friedmann Emil a szövetkezet Mercur Áruhitelesztálya nevében mondtak köszöntőt. Takács István, a Sütőiparosok Szindikátusának elnöke a sütőiparosok, Kőszeghy Emil a bádgosiparosok nevében üdvözölte a szövetkezetet. Mihály László arra világított rá, hogy Reinhard Gyula vezetése alatt lendült fel a szövetkezet, amelynek irányítása most valóban jó és szakavatott kezekben van. A diszkozyulás hosszasan ünnepelte a szövetkezet örökifju, agilis ősz elnökét: Reinhard Gyulát. Kádár Jenő tanító lelkes beszéde után Berkovics Dániel bejelentette, hogy a maga szerény erejével is igyekszik támogatni a szövetkezetet és ezer lej értékű részjegyet vásárol. Kun József javaslatára a diszkozyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott meg Reinhard Gyulának és a szövetkezet vezetőségének, majd pedig az ineui szövetkezet nevében Scheer igazgató, a lovrini hét szövetkezet képviselőiben pedig Jakab Sotchen mondott üdvözlő beszédet. Üdvözlő táviratok érkeztek Szabó Béni képviselőtől, Tabakovits Emil jelenleg Novisadon élő volt igazgató-sági tagtól, a brasovi, ineui és még több vidéki szövetkezettől.

A közgyűlést Reinhard Gyula zárószavai rekesztették be.

Nagyszabású műsoros estély

Délután öt órakor a szövetkezet az Iparos Otthon nagytermében műsoros teán látta vendégül tagjait. A Katholikus Dalárda Szabó János vezetésével alatt dalokat adott elő, Fibinger Géza virtuóz vonókezelésével ragadta magával a közönséget. Kohn Jakab művészies átérzéssel tárogatózott. Baranyi Bella heggedijátéka külön meglepetése volt a műsornak és művészi teljesítménye őszinte sikert aratott. A zongorakíséretet Gericz Ilus látta el kitűnően.

vasárnap délután: A döntő éjszaka. — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: Music Hall. Jövő vasárnap délután: Gyermekelőadás. — Király Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Nincs előadás. Szombat New-York szépe (előszőr). Vasárnap délelőtt: Bahszem Jankó (gyermekelőadás). Este: New-York szépe. — Városi Színház. Kedd, szerda: Nincs előadás. Csütörtök: Rigoletto. Péntek: Nincs előadás. Szombat, vasárnap délután: Dorozsmai szélmalom. Vasárnap este: Faust. — Kamaraszínház. Kedd, vasárnap délután: Az abbé. Szerda: A „Genf 1934.” nyilvános főpróbája. Csütörtök (előszőr), péntek, szombat, vasárnap: Genf 1934. — Pesti Színház. Egész héten minden este: Öngyászka nem hajlandó. Vasárnap délután: Leánvadás. — Andrassy-utcai Színház. Kedd, szerda: Nincs előadás. Csütörtök: A „Ma éjjel szabad vagyok” főpróbája. Péntek (előszőr), szombat, vasárnap délután és este: Ma éjjel szabad vagyok.

* Milanoi operacénekesnő hangversenye Aradon. Érdekes művészi eseménye lesz november 4-én, vasárnap Arad műértő közönségének. Este 9 órakor tartja nagyszabású hangversenyét a Kulturpalota nagytermében Trandafirescu-Fremie Antoinette, a világhírű szopránénekesnő, a milanoi Opera tagja, aki nemrégiben díjat nyert a bécsi nemzetközi énekversenyen. Rajta kívül az estélyen fellép Stefanovici György, a román Opera tagja, míg a zongorakíséretet Romanoff látja el. A nagyszabású hangversenyt dr. Marcus Mihály kamarai alelnök és feleségének védnöksége alatt rendezik és Arad zeneértő közönsége körében élénk érdeklődés előzi meg.

Kezdődik a palesztinai utazások ideje!

Vegye igénybe a pontos és kényelmes S. M. R. (Serviciul Maritim Roman) hajókat.

Csoportoknak jelentős kedvezmények!

Kérjen bővebb információt az indulásokról és viteldijakról a S. M. R. képviselőtől!

Künstler utazási és vizumirodától
Arad, Bul. Reg. Maria 24.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 49 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1934. november hó 1-től számítjuk.

Syracuse csapágyfém indián védjeggyel

50 kg.-os originálládákban szállít. - Vezérképviselő:

Kálmán A. Részvény-társaság Arad

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Hivatalos előkészületek Aradon az országfejlesztési kölcsön jegyzése végett

Az adóbehajtási pénzügyigazgató e hó 27-re értekezletre hívta össze az aradi és aradmegyei pénzügyintézetek és adóhivatalok vezetőit

Ursu János dr. nyilatkozata a belföldi kölcsönről

Az országfejlesztési kölcsön, amelyről lapunk vasárnapi számában már részletesen megemlékeztünk, egyik legfontosabb része a kormány konszolidációs működési tervzetének, amelyet a pénzügyi biztonság visszaállítása érdekében most már rövid idő alatt meg fog valósítani. Ennek a nagyszabású nemzetgazdasági programnak a végrehajtásához feltétlenül szükséges a belső kölcsön felvétele. A pénzügyminiszternek a lapokban közzétett részletes tájékoztatója mindenkit meggyőzhet arról, hogy a gyümölcsöztetlénül heverő tőke ebben a kölcsönben kamatozik a legmegfelelőbbben. A kedvező feltételek között kiemelendő az aranyparitás biztosítása, amely abszolút értéket jelent. Bár a belső kölcsön kötvényei a befektetés szempontjából is nagy előnyöket biztosítanak, a tulajdonképpeni előnyök a kötvények visszaváltásánál jelentkeznek és ezek teszik értékállókká az új kölcsönkötvényeket. A visszaváltás alkalmával ugyanis az állam 1200 lej fizet a ténylegesen csak 860 lej készpénzért vett kötvényekért, mert hiszen az 1000 lej névértéken felül még 200 lej beváltási jutalékot is ad, de ezeken kívül még igen számottevők a kisorsolandó prémiumok is.

Teljesen érthető tehát az a széleskörű érdeklődés, amely az országfejlesztési belső kölcsön iránt Aradon és Aradmegyében is, éppugy mint az ország minden részében, megnyilvánul. A kormány nem ok nélkül számít arra, hogy a november 5-én megkezdődő kölcsönjegyzés hatalmas eredményekkel fog zárulni és teljesen beváltja a hozzáfűzött reményeket.

Egyébként a pénzügyminiszterium és a kölcsön sikerét előkészítő bizottságok már is széleskörű intézkedéseket fogantatottak a siker érdekében. A rendelkezések közé tartozik az is, hogy megkönnyítsék a közönség számára a kölcsönjegyzést és e célból a napokban kijelölik azokat a közhivatalokat és pénzügyintézeteket, amelyekben a pénzügyminiszteriumból leküldendő kölcsönjegyzési iveket felfektetik.

Az aradi adóbehajtási pénzügyigazgató-ság már megkapta az értesítést a miniszteriumból és ennek alapján Doctor Vazul adminisztrátor Bucurestibe küldte az igazgatóság egyik tisztviselőjét, aki magával hozza a jegyzésre vonatkozó összes hivatalos okmányokat, utasításokat, felvilágosító iratokat és a kölcsönjegyzésre szolgáló aláírási iveket.

A pénzügyi adminisztrátor a fontos ügy elintézése céljából e hó 27-én, szombaton délután 10 órára értekezletre hívta össze az aradi és aradmegyei összes pénzügyintézetek vezetőit, valamint a pénzügyigazgatóság körzetében működő adóhivatalok főnökeit is. Ugyanis a kölcsön aláírására szolgáló ivekkel nemcsak a pénzügyintézeteket, hanem az adóhivatalokat is, esetleg még más közhivatalokat is ellátják, hogy ilymódon teljesen hozzáférhetővé tegyék azokat a közönség legszélesebb rétegei számára. A pénzügyigazgató hétfőn délután részletesen referált az általa fogantatott előkészületekről Groza János dr. prefektusnak, aki mindenben jóváhagyta az adminisztrátor tervzetét.

Pénzügyi körökben még mindig a belföldi kölcsön ügye foglalkoztatja és mindenki biztosra veszi a kölcsön nagy sikerét. Szakkörökben főként az „aranyklauzula” pontjával foglalkoznak, ez a pont ugyanis az 1929. évi

stabilizációs árfolyamon biztosítja a kölcsön visszafizetését. Rámutatnak arra, hogy a külföldön ezt régóta alkalmazzák, azonban csupán a külföldi hitelezőkkel szemben,

a román állam az első, amely a belföldiek részére is megadja ezt az értékes garanciát.

Ursu János dr., Aradváros vezetője a kö-

Tájékoztató a november 15-én esedékes kamat- és tőketörlesztésekről

A mezőgazdasági adósok csak évi két és fél százalék kamatot, a városi adósok évi hat százalék kamatot és tőketörlesztést fizetnek

Tudvalevőleg a kormány ragaszkodik a konverziós adósságoknak és kamatainak november 15-iki fizetési esedékességéhez, tehát az érdekeltek már előre felkészülnek a törlesztési összegek kiegyenlítésére. Szakkörök véleménye szerint a november 15-iki esedékesség lebonyolítása aránylag sima lesz azoknál a bankoknál, amelyek önmaguk is konverziós magánegyezséget kértek a törvény 52. szakasza alapján. Azoknál a bankoknál, amelyek a törvény 52. szakaszának kedvezményét nem vették igénybe és adósaikat esetenként bírálják el, sok munkát ad a november 15-iki esedékesség, mert ezeknél sok perre van kilátás a fizetést megtagadó adósokkal szemben. A helyzetet az is komplikálja, hogy több kétes esetben a bíróságok még nem is állapították meg, hogy az adós jogosult-e a konverzió kedvezményeire, ami miatt ezek tételeinek rendezése alkalmával sok vitára van kilátás az adós és a hitelező között.

A konverziós törvény végrehajtási utasításának 4. szakasza alapján a mezőgazdasági adósok a konverziós törvény 3. cikkének rendelkezései alapján megállapított tőkeösszeg két és fél százalékát fizetik kamatban. A konverziós tőkeösszeg kiszámítása úgy történik, hogy az eredeti kölcsöntartozáshoz hozzáadják a hátralékos kamatokat, amelyek 1931. december 18-ig a kamattörvény figyelembevételével számítottak ki, míg 1931. december 18-tól évi 2 százalékos kamatot kell számítani. Ha az adós azonnal, vagy két éven belül hajlandó az így megállapított tartozását kifizetni, úgy az ilymódon megállapított tőkeösszegeből 70 százalékos tőkeengedményben részesülhet, feltéve, ha a hitelező bank elfogadta a konverziós törvény rendelkezéseit, illetőleg a törvény 40. cikkében említett tiltakozó nyilatkozatát nem adta be. Azoknak a bankoknak adósa, amely bankok a fenti tiltakozó nyilatkozataikat kelő időben beadták, a törvény 43. cikke alapján kiszámított eredeti tőkeösszeg után évi egyszázalékos kamatot igényelhetnek félévi részletekben és az első ilyen kamat nem ez év november 15-én, hanem december 15-én esedékes.

A városi adósok a konverziós törvény végrehajtási utasításának 32. és 33. cikke alapján megállapított tőketartozásuk után évi hat százalék kamatot, valamint egy tőketörlesztési részletet kötelesek fizetni, minthogy a városi adósoknál a 33. cikk szerint megállapított adósságai tíz év alatt, félévi részletekben, törlesztendők. Az annuitások az alább közölt (végrehajtási utasításhoz mellékel) törlesztési táblázat szerint számítottak ki.

Amennyiben a hitelező a konverziós tör-

vetkezőkben fejtette ki véleményét a belföldi kölcsönről:

— Bizonyos, hogy mindazoknak, akik gyümölcsözőleg keresnek elhelyezést tőkéjük számára, a pénzügyi kormányzat országfejlesztési kölcsöne elsőrangú és főleg teljesen rizikómentes alkalmat szolgáltat. A mai időkben, amidőn — mondhatnánk — semmi sem bizonyos, ez a legrentábilisabb befektetés.

— Ugy a falusi, mint a városi lakosság, amelynek nem lehet érdeke az, hogy vagyonát immobilizálja, minden bizonnyal kiveszi részét a kölcsönjegyzés rendkívüli alkalmából, amely — hasonló rendszer és hasonló kibocsátás alapján — eddig is már számos külföldi országban hozott gazdasági fellendülést az ország, új jövedelmi forrást a lakosság részére. A magam részéről bizonyosra veszem, hogy minden állampolgári kötelezettségtől függetlenül is a józan belátás és a gyümölcsöző befektetés lehetősége maga fogja arra ösztönözni a város polgárságát, hogy értékálló módon biztosítsa vagyonát és szaporítsa jövedelmét azáltal, hogy részt vesz a belföldi kölcsön nyere-ménykötvényeinek jegyzésében.

vény 40. cikke alapján a tiltakozó nyilatkozatot beadta, úgy ezek az adósok is — a mezőgazdasági adósokhoz hasonlóan — félévenként fél százalékos kamattörlesztést kötelesek eszközölni a teljes tőkeösszeg után, azonban nem 1934. nov. 15-én, hanem 1934. december 15-én.

Az 1934. november 15-iki esedékesség törlesztési táblázata

A megmaradt tartozás összege	Fizetendő részlet	
	mezőgazdasági adósok által	városi adósok által
1.000 lej	25.— lej	67.22 lej
1.500 „	37.50 „	100.82 „
2.000 „	50.— „	134.43 „
2.500 „	62.50 „	168.04 „
5.000 „	125.— „	336.08 „
7.500 „	187.50 „	504.12 „
10.000 „	250.— „	672.16 „
15.000 „	375.— „	1.003.24 „
20.000 „	500.— „	1.344.31 „
25.000 „	625.— „	1.680.39 „
30.000 „	750.— „	2.016.47 „
40.000 „	1.000.— „	2.688.63 „
50.000 „	1.250.— „	3.360.79 „
60.000 „	1.500.— „	4.032.94 „
70.000 „	1.750.— „	4.705.10 „
80.000 „	2.000.— „	5.377.26 „
90.000 „	2.250.— „	6.049.41 „
100.000 „	2.500.— „	6.721.57 „

ezen felül a tőkeösszeg arányában emelkedik az esedékes részlet. Az 1935. május 15-én esedékes mezőgazdasági adósságok részlete ugyanaz, mint 1934. november 15-én, míg a következő években valamivel nagyobb, minthogy az ötödik féltől kezdve tőketörlesztést is kell eszközölni. A városi adósságok törlesztési részlete mindig ugyanaz, minthogy a törlesztési táblázatot a jelzálogos kölcsönöknél szokásos annuitásszámításoknak megfelelően állították össze.

— A buza-kormánybiztosság és a szövetszervezők látják el buzával a hadsereget. Hivatalos helyről szerzett információ alapján az alábbiakat közlik a bucuresti-i lapok: A minisztertanács határozata alapján a buza-kormánybiztosság a vele összeköttetésben álló vidéki szövetszervezőkkel együtt látja el a hadsereget a szükséges buzával. Az eladási ár vagyononként 45 ezer lei, amelyhez még kezelési költséget is számítanak. A szállításhoz a közvetítőket kifizérik. A buza-kormánybiztosság mostanig 15.000 vaggon buzát vásárolt az államtól kapott pénzből, amelyet tudvalevőleg intervenció vásárlásokra folyósítottak. A kormánybiztosság tovább folytatja a vételeket. A kistermelők eladási ajánlatai már csökkennek és csupán a nagy buzatermelők kínálják készleteiket.

Három hét alatt tízenöt millió lej értékű árpát és kukoricát exportáltak a romániai cégek

Bucurestiből jelentik, hogy az október elsején bevezetett gabonaprémium rendszer alapján e hó 18-ig egy millió százezer lejt jutalmat fizetett ki a Nemzeti Bank az árpa és a kukorica kivitele után és még 400 ezer lejt kerül kifizetésre néhány nap múlva. Összesen tehát egy millió 500 ezer lejt prémiumot vesznek fel az exportőrök három hét alatt történt szállításért, amelynek összege 15 millió lej és ennek 10 százaléka a kiviteli jutalom. A szállítás árucseréje alapján csak olyan országokba történt, amelyekkel kompenzációs megállapodásunk van. Az export különösen Svájcba és Olaszországba rentábilis, mert értékes devizákat kapnak az exportőrök, ellenben Németországba vonakodnak szállítani, mert a márka-devizának csekély értéke van. Azt is jelentik, hogy a constantai kikötőben igen sok árpa és kukorica fekszik, de nincs rá vevő, mert a külföldön általában lanyha a kereslet. Bucovinából 77 kg. (3 százalékkal) ab Bucuresti, vagononként 49 ezer lejért szállítanak búzát, Doljmegeyéből pedig ugyanilyen búzát 50 ezer lejért vesznek át a bucuresti-i malmok novemberi határidőre. A bánáti (3 százalékos adalékos) 77 kg.-os buza ab Bucuresti pályaudvar 48.500 lej vagononként.

= Fontos tudnivalók a külföldi diákok és segélyezettek számára szóló átutalásokról. Bucurestiből jelentik: A központi devizahivatal most kiadott rendelete szerint a külföldön tanuló diákok részére történő valuta, illetve deviza átutalási kérvényekhez a következő okmányok mellékelendők: Az illetékes iskola negyedévi tanévről szóló bizonyítványát, a tanuló nevét, szaktanulmányát és évfolyamát igazoló iskolai bizonyítvány, amelyet az illetékes román konzulátussal is feltétlenül látványoztatni kell. A segélyezési célokra szolgáló átutalási kérvényekhez mellékelni kell a külföldön lakó segélyezett számára az illetékes községi, vagy városi közigazgatási hatóság által kiállított szegénységi bizonyítványt, amely igazolja, hogy szüksége van a segélyre.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTÓBER 23.

Bucuresti, 18: Lemezek. 19: Időjelzés, időjárás, beszélőújság. 19.15: Lemezek. 20: Rádióegyetem Felolvasás. 20.20: Híres négyesek lemezei. 21: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye bemondás szerint. 23.25: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Petőfi elbeszéléseiből: „A nagyapa”. 11.40: „Őszi divatújdonosságok”. (Felolvasások). 13: Déli harangszó. 13.05: Az 1. honvédegyaloezred zenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Bertha István szalonzenekara. 15.40: Hírek, élelmiszerárak. 17: Arányi Mária előadása. 18: „Nyelvtanulmány és nyelvtanulás”. Vajthó László dr. előadása. 18.30: Kórház Endre énekel (zongorakísérettel). 19: Közvetítés és sétatangverseny a Székesszékéről Képtárból, a Károlyi-palotából. 21: Tasnády Ilona és Odry Árpád részleteket adnak elő Shakespeare műveiből. 21.50: Eduardo Bianco argentinai tangózenekara. 23: Waldbauer—Kerpely-vonósnégyes. 24: Horváth Loránd dr. angolnyelvű előadása: „Wath the British like in Hungary”. (Amit az angolok Magyarországon

szeretnek). Utána: Bura Sándor és cigányzenekara m. zsal, Sárossy Mihály énekel. — Bécs. 12.30: Paraszi zene lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.10: Hangverseny. 19.55: Weber: A bűvös vadász, opera 3 felvonásban, az állami Operaházból. 23.15: Rádiózenekar. 23.30: Hírek. 23.50: Strauss O. műveiből. Utána: Tánclemezek. Brunn. 18.05: Lemezek. 18.25: Lemezek. 18.45: Német műsor. 19.20: Lemezek. 19.35: Zenei szemle. 20.10: Lemezek. 20.15: Eszperantó. 20.30—23.45: Prága. Deutschlandsender. 21.35: Hoen Alfréd Liszt-műveket zongoráz. 22.10: Vineta harangjai, játék egy elsüllyedt városról. Sohanski zenéjével. 23.30: A német bobsport. 24—1: Königsberg. 17: Szórakoztató zene. 18.25: Olasz dalok. (szoprán). — Milano. 18.10: Ferruzzi-zenekar. 20: Dopulavoro. 21: Lemezek. 21.30: Kormányközlemények. 21.45: Strauss János: Bécsi vér, 3 felvonásos operett. A szünetekben csevegés, lemez. — Pozsony. 11.15: Magyar iskolai rádió, felsőfok. Pósa Lajosról és műveiből. Utána hírek és üzenetek. 11.50: Lemezek. 18.05: Lemezek. 18.20: Egen J. csellózik. 19: Magyar műsor. 20.10: Lemezek. 22.30: Mandolinégyes. 23.15: Magyar hírek. 23.30—23.45: Lemezek. — Varsó. 17.30: Könnyű lemezek. 18: Grieg: C-moll szonáta. 18.35: Basszusdalok. 19.15: Diekstein zongoraművész játékai. 21: Strauss-tól Lehárig, bécsi est. 23.15: Vendéglői tánczene. Közben 23.45: A lengyel nemzeti himnuszról.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTER.

E rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Üzletáthelyezés.

Üzletemet, melyet már 15 év óta Strada Bratianuban vezetek, e hó folyamán nagyobb helyiségbe a főterre (Strada Closca és Bul. Regele Ferdinand sarkára, volt Strasser-féle helyiségbe) helyeztem át.

Ezen átköltözés dacára kérem T. vevőimnek továbbra is szíves pártfogását, amelynek igyekezni fogok ezentúl is a legnagyobb mértékben eleget tenni.

IOAN KOZMA

Magazin de coloniale și delicatose
Fűszer és csemege kereskedő.

4483

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán. szó 2 lei. szó 2 lei.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

CSINOS fiatal leány keresi uriember támogató barátságát. Tartós barátság 22 lejigés levelet az Aradi Közlöny kiadó-jába kérem leadni. 4487

CSINOS fiatal uriaszony feltétlenül diszkrét, esetleg vidéki uriember anyagilag is támogató barátságát keresi. Leveleket „Uriember” jelíggel az Aradi Közlöny kiadó-jába kér. 4484

„CIKLAMEN”. Helyzeted fáj és nagyon rosszul esik minden. Mernők jön jövő hó 4-én. Levelemre kimerítő választ kérek. Melletted vagyok egész szívemmel örökké. Imre. 4490

ALKALMAZÁS.

KÖZÉPKORU megbízható asszony szakácsnőnek vagy mindenesnek ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4488

FIATAL intelligens nő házvezetőnő állást keres magános urnál, esetleg vidékre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4498

HÉTÉVI gyakorlati rendelkező, diétás konyhában perfect háztartású állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4492

LAKÁS.

Különbejárati butorozott szoba. fürdőszobával kiadó, esetleg ellátással. Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejárati butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. em. 4022

Kiadó. Teljesen modernné alakított 3 szobás lakás. I. emelet, Str. Eminescu 10. 4473

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó egy darab nagyobb Meidinger-kályha, nagyobb terem befűtésére. Ugyanott lakatosmestert felvétetik. Bővebbet Weisz Jenő lakatosmesternél, Bulev. Reg. Maria 21. 4414

Olmot, használtat állandóan veszek. Nemeth, Str. Grigorescu 3-4. Liget mellett. 4144

Plehn- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

PUHA ÓLOM megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

3. — lejért

UJBOR

MESSZER, Str. V. Stroiescu 7.

4489

karcos, mustó-borok kaphatók:

Eladók: Keleti és hazai perzsaszőnyegek, világos hálók, ebédők, szőrmebundák, előszobafalak, festmények, gyapjufonal perzsaszőnyeghez. Aranyat, ezüstöt a legmagasabb árral veszünk. — Keresünk: ebédőket, hálókat, szőnyeget ezüstöt stb. — Zálog-cédulák hosszabbítását olcsón vállaljuk. „ARS” bizom. üzlet, Str. Eminescu 30., Ortutay-palota. 325

ALMA,

szép és nemes fajta. egy és fél vagon eladó. Cim: Piso Aurel, Deva, Strada Decabal 2. 4494

Leszállított árban eladók: Komplet ebédő 3500 lejtől, börgarnitúra 8000 lei, hálósobák 8500 lejtől, pianino, zongorák, előszobafalak, meidinger kályha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyegek, álló lámpák, asztalnemű és ágynemű, festmények, disztárgyak, ezüst-nemű stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4009

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. 4063

INGATLAN.

STR. JIANU 11. számú ház és Micalaca-Noun egy ház hely eladó. Érdeklődni: Str. Jianu 11. alatt. 4485

KÜLÖNFÉLÉK.

Butorokat beraktározásra és eladásra vállalkoz. Előleget folyósítok és bepakolást vállalkoz. Ugyanott eladó elsőrendű zongora és szép ebédő. Str. Moise Nicuara 9-11. 4420

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Szoba teljes ellátással személyenként 292

napi 12. — pengőért